

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólár sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Csütörtök, május 26.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérelők: A spanyolos főváros.
A magyar delegáció.
Az izraelita nőegyesület közgyűlése.
Harc a kivándorlókért.
Az Angyal-utcai varázslónő.
Sikkasztás az egyetemen.
A tornánépe humora.
Az aradi építőmesterek Tizsa Istvánhoz.
A hegyaljai motoros kérésel.
Egy eljegyzés történetéhez.
Lázongás a földesurak ellen.
Tárcs: Lenci bácsi. Írta: Szépfaludy Ö. F.
Csarnok: A halott képe. Írta: Daniele Oberto
Marrama.

A spanyolos főváros.

Arad, május 25

A jövő hetekben pazar szórakozása lesz Budapestnek, sőt talán az ország beteges, ideges táncra váró idegeinek. Bikaviadalokat tartanak, a budapesti idegenforgalom javára és a magyar izlés nagyobb dicsőségére.

Mert a valamennyire egészséges érzé-
kü ember, ha a kíváncsisága odavitte, utá-
lattal hagyhatta el úgy a lisszaboni torost,
ahol az új törvények értelmében vértelen
lefolyasu a bikaviadal, de már ez is főt-
telmes, mikor tizezer ember szemelátára ha-
lálra kinozzák a megvadított bikát; mint a
madridi bikaviadalokat, a mikor tömege-
sen áldozzák fel a lovakat és bikákat a
közönség vérszomjának és minél több pa-
takzó vér borítja be a porondot, minél

több bikaszarvval felöklelt sovány gebét
vonszolnak ki a viadal színhelyéről, an-
nál lelkesebb a szenvedélyes spanyol, an-
nál dicsőbb a nagy bikaviador, melynek
a külső világrészekkel való megismerteté-
sét eddig igen szépen elvégezte Bizet
örökbecsű operája, a Carmennemes toreado-
ra. Majd később a legutóbbi párisi világkiáll-
táson oly szalonbikaviadalra invitálták a párisi
és a világ minden részéből ottegybegyült
közönséget, a melyre most Budapesten
készülnek. A francia közönség jóízűsét
dicséri, hogy Párisban mindent inkább
kerestek föl, mint a bikaviadalokat és biz
a Madridból oda importált toreadorok nem
is kerestek egy bikaviadalom 15—20,000
frankokat, mint otthon. Sőt, a francia
világfürdő, Biarritz közelében, de már spa-
nyol földön rendezett bikaviadaloknak leg-
kevesebb a francia látogatójuk és ha va-
lakinek eszébe jutna Londonban rendezni
ily „ünnepség”-eket, történjék az bár a
„szent” idegenforgalom emelése érdeké-
ben, azt olyan helyre csuknák el, a hol
zsákba kötik az eszüket vesztett embe-
reket.

Érthetetlen, hogyan akadhat még ember,
aki ezen terv mellett szólal föl. Bár Bu-
dapesten sok minden meg van engedve,
amivel világvárosi allűrökkel ruházhatják
föl fővárosunkat, de a bikaviadalig még
se mehetünk. A középkor ezen sötét ma-
radványának magyar földre való átülteté-
se egyszerűen lehetetlen! Megrontja az a
népet, ezerszer inkább, mint a totalizátor,

mely nálunk orgiákat ül és a szegényebb
elemekből szedi áldozatait és gyártja a
sikkasztókat.

Ha Budapesten világraszóló ünnepsé-
gekkel akarják az idegenforgalmat emelni,
miért nem rendeznek lovagi játékokat,
athéni olympusi versenyeket, klasszikus
előadásokat a Gellért-hegy alatt, dunai
ünnepélyeket — angol tűzijáték nélkül,
vagy ezer más hasonló dolgot, mely nagy
közönséget vonz, — de bikaviadalokat,
melyek az emberi érzést kiölik, a vért a
vizzel egyenértékű folyadékká aljasítják
le — ez lehetetlen, örületnek mondható
gondolat, melynek megvalósítása ellen föl-
lázad minden jobb érzés. Hagyjuk azt
meg a donoknak, a büszke, de koldussá
lett spanyoloknak, ne vegyük el a nem-
zeti sajátosságukat, mert ezért a dicsősé-
gért nem irigyeljük őket. Miért nem ál-
lítják föl az állatkertben mindjárt a ró-
mai Colosseumot Neró égő fátylaival; a
bestiák öldöklésével és más szép hajme-
resztő látványosságaival. Hisz ez még
eredetibb és Szinkievics regénye: a Quo
vadis, elég hüen írta le ezeket az ünnep-
ségeket. Van elég bestia a világon, be-
hetne azokkal népesíteni a colosseum
ketrezeit és azután a porondját. Ez a lát-
ványosság is izgatná a tömegeket, az
egész világról jönnének az emberek, hogy
lássák az ókor legsötétebb emlékeinek fel-
támasztását! Kár, hogy erre nem akad-
tak a vállalkozó szellemű idegen forgal-
márok.

Lenci bácsi.

Írta: Szépfaludy Ö. Ferenc.

Öreg ember. Haját már rég elborította az
a hó, mely ha egyszer leesett, többé el nem ol-
vad. Alakja kissé megtört, nem lép már oly
nagyokat, mint hajdanában; fogsorát is elpusz-
tította a kérielhetetlen idő, úgy hogy alig tudja
már tisztán ki is ejteni ezt a nehéz szót: Qua-
dalquivir.

Az öreg penzionátus Bacsó Lenci, a ki sok-
szal év előtt Bécsben a kancelláriánál a legga-
vallérabb urfiak közé tartozott, ezt a szót em-
legetileggyakrabban, mintha drágább volna előt-
te minden más szónál Szemébe néha köny is gyűl,
mikor kiejti. hanem arca, ez a még mindig ér-
dekes arc, ugyanakkor mosolyogni is kezd. Köny
és mosoly jól megférnek egymás szomszédsá-
gában ezen az öreg arcon.

Sokan nem is sejtik, mostani legjobb em-
berei közül sem, a nagy jelentőségét annak az
érzékenyen kiejtett szónak.

Nagy folyam; partjai vannak, mint más
folyónak, nem is hazai, mint a Duna vagy a
Tisza, melyhez gyermekkorai emlékei fűződhet-
nek Bacsó Lencinek. Mikor - gyermekkorában
bevetette magát a Tisza habjai közé, a görcs
megfogta a lábát s a félkezű Bici koldus sza-
badította ki a veszedelemből, vagy később Po-
zsonyban, mikor mint jurátus ő mentette ki egy
vitéz katonát az áradó Dunából...

Bacsó Lenci előtt mégis százszor említhetéd

a Tiszát vagy Dunát, akár Isaszeghet, hol mint
honvéd vitézül harcolt, még sem fog elérzéke-
nyülni; de Quadalquivirt ne emlegetsd.

Hűségese olvasója minden pártbeli újságnak;
elolvassa a címtől a szerkesztő nevéig. Mosolyog
ha Bulgáriáról, Angolországról vagy a burok
hazájáról olvas; sem elnökválasztás, sem ob-
strukció, sem miniszteri bukások, mérgek köz-
beszólások nem zsenirozzák; olvashatja tucat-
számra a pártcédulákat s arca változatlan ma-
rad, mintha minden vonásán egy köszikla pi-
henne: de ha Spanyolországot csak nyomtatás-
ban látja is, egész új alakot ölt.

Sokáig azt hittem: Bacsó Lenci titkos imá-
dója a nemesszívű spanyol királynénak. Csalód-
tam, nem szerelmes Már a Krisztina királyné ő
felségébe. Kíváncsi voltam mégis, mi történ-
hetett hát Hispániában, a Don Alfonznak és
Don Cézár de Bazának hazájában, a mi Bacsó
Lencit elfogulttá teszi a szép, nemes, büszke or-
szág iránt?

Quadalquivir! Összevissza lapoztam a föld-
rajzot és történelmet: megtudtam a forrásokat
Quadalquivir vizéről, hogyan hívták az ó-korban
hol szakad az Atlanti-tengerbe, milyen városok
vannak a partján.

Egy tudós figyelmével, mintha a vatikáni
könyvtárban böngésznék, forgattam a lapokat
Spanyolország, nevezetesen Quadalquivir jó és
rossz tulajdonságairól, de nem találhattam egyet-
len fix pontot sem, melyet Bacsó Lenci alkai-
mi elérzékenyülésével szorosabb összefüggésbe
hozhattam volna.

A hó gyűlt a fején, a ránc az arcán, a mo-
soly, az ajkán, olykor a köny is a szemében,
csak az én adataim nem szaporodtak. Quadal-
quivir igazi kulcsát nehezen lelhettem meg.

A vén Sára, akit egykor bizonyosan Sári-
kának is neveztek, megunt az öreg Lenci ápo-
lását s elhagyta, jobb hazába vándorolt. Bacsó
Lenci annyit se törődött vele, mintha egy ka-
bátja gombja szakadt volna le. Lenci, az igaz,
hogy a kabátja gombjaival éppenséggel nem
szokott törődni, mert rendesen két kezével
tartja össze kabátja szárnyait, a botját meg a
háta alatt viseli. Cinikus. Végre mégis meg-
tudtam a dolgot.

— Ilyen a sorsa az öreg embernek, ki so-
hasem házasodott meg! — sóhajtott Lenci. —
Az ifjak nevetik, az öregek sajnálják, volta-
képp pedig nem törődik vele senki. Másképp
lenne, ha bolondja nem lettem volna ezeknek
a magas havasoknak, ha nem szerettem volna
annyira ezeket a pompás zöld erdőket, a kristály
patakok vidéket, a pázsitot, a hazai pázsitot és
a fülemüle énekét, mely itt legbájosabb... Ott,
ott pedig akadt volna valami, a mit sohasem
kaphattam meg sehol!...

Bacsó Lenci egy darabig hallgatott, aztán
felsóhajtott: Quadalquivir...

— Nem akart Lenci bácsi soha megháza-
sodni?

— Dehogyan nem!
— Nem kapott feleséget?
— Kaptam.
— Hol?

Szomorú, hogy a főváros, önző érdekekből ezt nem látja be, s helyet adott ennek a szórakozásnak. A művelt külföld előtt, a melynek nézetére néha oly sokat adnak, bizony nem sokat használunk vele magunknak. És ha egyéb eszköz nem áll rendelkezésére a fővárosnak az anyyira szomjuhozott idegenforgalom elérésére: hát ez végtelenül lesújtó szegénységi bizonyítvány.

L.

A magyar delegáció.

(A hadügyi és külügyi albizottság.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 25.

A magyar delegáció hadügyi és külügyi albizottsága ma délelőtt ülést tartott. A hadügyi albizottság ülésének nevezetesebb része volt az a vita, mely a magyar iparnak a hadügyi szükségleteknél való részesedése körül fejlődött ki, s a melyben különösen Hegedűs Sándor követelte a magyar ipar jogait. A külügyi delegáció ülésén Goluchowski exorzéjának Törökország ellen irányított passzusait bolygatták.

A két ülésről a következő távirati tudósítást vesszük:

A hadügyi albizottság ülése.

A magyar hadügyi albizottság ma délelőtt tíz órakor folytatta a pünkösdi ünnepek előtt megszakított tanácskozásait. Elnök: Szápáry Gyula gróf. A közös kormányt képviselte: Goluchowski Agenor gróf külügyminiszter, Pitreich hadügyminiszter, Burián közös pénzügyminiszter, Spaun báró tengernagy. A magyar kormány részéről jelen voltak: Tisza István gróf miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter és Nyiri Sándor honvédelmi miniszter.

Münnich Aurél előadó ismertetése alapján a VI. választ (katonai orvosjelöltek ösztöndíjai) tudomásul veszik. A VII. válasznál (a magyar ipar részvételéről) Münnich Aurél ismerteteti a kimutatásokat, amelyek szerint a magyar ipar részvételéről tekintetben a kvótaarányt csaknem elérték. A kiadásokból ugyanis 63,96% Ausztriában, 31,10% Magyarországon és 4,12%-ot Boszniában költötték el. Csak Ausztriát és Ma-

gyarországot tekintve Ausztriára 66,45%, Magyarországra 33,70% esik. A tengerészeti kiadások tekintetében határozott javulás állott be az első kimutatás óta, amely szerint a kiadások 13,30%-át Magyarországon költötték el. A hadügyi kormány ezennel is iparkodik ruházat, fegyverzet és felszerelési cikkeket a két állam iparának tekintetbe vételével olyképp beszerezni, hogy az a kvóta arányának megfelelően. A katonai gyári termelésben a magyar állam máris jórésztben részesül. A magyar ipart megillető részesedést már most sem számítják a kifizetési vagy bevásárlási hely szerint, hanem csakis a szerint, hogy az illető szállítást osztrák vagy magyar cég eszközölte-e, bárhol történt legyen a kifizetés.

Arra a követelésre, hogy a mennyiben egy második tüzérségi szergnyár felállítására szükségessé válnék, ez Magyarországon volna felállítandó, azt válaszolja a hadügyminiszter, hogy erre jelenleg szükség nincs, mert a meglévő tüzérszergnyár a hadi közigazgatás kezelési üzemében fenforgó szükséglet terjedelmének tökéletesen megfelel.

Hegedűs Sándor elismeréssel fogadja a hadügyi és tengerészeti kormányának jóakaratu igyekeztét, de több olyan félreértés van, a melyt tisztázni kell. A hadügyminiszternek abban az alaptételében, hogy lehetőleg igyekszik a kvótának megfelelni, van egy kis politikai nuansz, amely nem fogadható el. Arra a kvótára nézve, a melyet Magyarország fizet, joggal támaszthatja azt az igényt, hogy az annak megfelelő összeg Magyarországon költessék el. Az alaptétel az, hogy meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a kvóta arányának megfelelőek legyenek a magyarországi beszerzések. A tüzérségi szertár tekintetében fenn kell tartani az elvi álláspontot arra az időre, a mikor ilyenre szükség lesz. Három eszmét feltétlenül be kell venni a határozatba. Az egyik a kvóta arányában való részesülés követelményeinek szigorú megtartása, a második az, hogy ne számítsák be ipari beszerzés címén az anyagbeszerzést, a harmadik az, hogy az ugynevezett kompenzáció eszméje szintén érvényre jusson.

Jekelfalussy Lajos altábornagy osztályfőnök kijelenti, hogy a hadügyminiszter válaszában a lehető szó nyomdai hiba.

Heltai Ferenc szükségesnek tartja, hogy a hadügyminiszter világosítsa fel azokat az eltéréseket, a melyen a kimutatás és a zárószámok között vannak.

Laszkáry Gyula a plénumban a hadi és tengerészeti megrendelésekre vonatkozólag hozott határozatokat egybefoglalni óhajlja.

Pitreich válaszolt ezután, Arra törekszik, hogy a költségvetési összegek kvótaszerűen

felosztassanak és azt hiszi, hogy erre nézve folytonos haladás észlelhető.

Heltai Ferenc a felvilágosításokat tudomásul veszi.

Münnich Aurél előadó utal az osztrák delegáció egy revúciójára, amely szerint minden iparágban kvóta szerint történjék a beszerzés, de a rekompensáció kizárásával. Hegedűs határozati javaslatát elfogadja. Nagyon kíváncsi volna, ha a két kormány egymással megállapodnék. Heltai indítványát, hogy a jövőre külön albizottságot küldjenek ki, elfogadja.

Rakovszky István: A hadügyminiszter arra hivatkozik, hogy a két delegációra tekintettel nehéz helyzetben van. Az 1867. évi XII. t. cikk megvonja a határokat, megállapítja a jogokat és köteleességeket. Szólv legkevésbé sem történik azzal, hogy mit határoz az osztrák delegáció. Tessék az 1867. évi XII. cikk szellemében eljárni.

Tisza István gróf kormányelnök kijelenti, hogy a magyar kormány tovább is kontaktusba marad a közös hadügyminiszterrel. Ha eltérés van a két delegáció között, akkor a két kormánynak kell az összhangot helyreállítani. Teljesen jogosultnak tartja, hogy a magyar ipar a kvóta arányában részesüljön megrendelésekben és érzi azt a felelős éget, amely ebből a magyar kormányra hárul.

Okolicsányi László hozzájárul Hegedűs indítványához. A végleges határozatot a plénium hozza meg.

Münnich Aurél figyelmeztet, hogy a tengerészeti bizottság külön bizottság, a mely külön határozatot hoz.

Okolicsányi László osztja ezt a felfogást, de a tengerészet tényleg a hadügyminiszter hatáskörébe tartozik.

Bolgár Ferenc helyesli Münnich felfogását, hogy ne komplikáljuk a dolgokat azzal, hogy belenyulnak a tengerészeti bizottság hatáskörébe.

Elnök: A vitát berekeszti. A szavazásra került a sor. A felmerült indítványokat elfogadták.

A külügyi albizottság ülése.

A magyar delegáció külügyi albizottsága délelőtt tizenegy órakor tartotta meg Láng Lajos elnöklésével hitelesítő ülését.

Falk Miksa előadó kéri, hogy az általa szerkesztett jelentést olvassák fel.

Rakovszky István szól hozzá a jelentéshez. A jelentést nem fogadja el, mert bizalmat fejez ki a külügyminiszter iránt, a mire az albizottság nem illetékes. Nincs megelégedve a jelentéssel azért sem, mert deza-

— A Quadalquivir partján! . . . Már eddig spanyol grand lennék talán! . . . Már rég volt, már régen elmúlt. Vége. Most már itt is jó, nagyon jó . . . A kert alatt, a kis temető végén még jobb lesz!

Elmerengett. Aztán önkénytelenül, mintna magához beszélne, kiegészítette egészen a történetet.

— Elvira volt a neve, az öreg Ruydo Miguel, a bécsi spanyol követségi tanácsos volt a legszebb leány atyja.

A követség bálján mutatták be, de akkor kissé karcsubb legények voltunk magunk is. Szívesen nyújtotta finom kis kezét s érintése egész más emberré változtam. A sok hölgy a ki eddig is kitüntettet, egyszerre alamerült. Nem igyekeztem, hogy visszahozzam őket a mélységből.

Elvira tüzes fekete szeme úgy reám süttött hogy megégtem. Nem maradt meg belőlem csak a szívem.

Az öreg Ruydos Miguel Szevér (de volt a derék spanyolnak husz keresztnéve) annyira megkedvelt, hogy minden tekeforánálkül meghívott házukhoz. Mindennapos látogató lettem spanyoloknál úgy, hogy barátaim már Bacso losznak kezdtek nevezni, meg azok a hölgyek is, kik rossz névre vették, hogy osztrák városban spanyol földre tévedtem.

Eddig csak a spanyol borsot, capricumot a spanyol krétát, a spanyol borokat, a Xeresit, Malvaniert, Tinto di Rota-t, Bianzanillát, Alicantét, a valódi Malagát, lo meg a spanyolviaszt ismertem és már ezeket is igen respektáltam. Most, hogy megismerkedtem ezzel a pá-

ratlan spanyol leánynyal belém, szállt Andaluza legszerelmesebb gitárosának minden igaz érzése.

Azt gondoltam, ez a boldogság, ez az édes szituáció mindig így fog tartani, pedig úgy elolvadt boldogságom, reményem, akár a spanyolviasz. Magam okoztam, nincs kit vádolnom, mint azt a megváltozhatatlan, honvágyban szenvedő hitvány huszarabot, mely másutt nem tud élni, csak itt. A svájci akárhová indul, mindig visszaér hegyei közé. Tudtam, hogy én is visszatérek inkább, el sem indultam.

Egy este édesded csevegésünk fölött egész derűje a kék menyboltozatnak terült el. Elvira olyan bátorságot öntött belém, hogy titokban megszorítottam a kezét s ő nem vonta vissza, sőt ragyogó szeme sugarai mintha biztattak volna: da capo! . . .

Nem kellett biztatnia, az énekes megújraza az áriát s a szerelmet lehelő magánária legvégül olyan duetté változott, hogy Amor isten egész kórusával kontrázott hozzá. Aztán a mennyország kulesát egyszerre kikaptam magam a kezemből és Bacso Lenci az ajtó küszöbén maradt boldogtalanságával.

Prózában szólva: a tiszta derült kék égből egyszerre a haragos villám csapott le. Az öreg Ruydos Miguel Szevér stb. levelet mutatott elő, melynek következtében vissza kell térnie ősei spanyol hazájába.

— Magával viszi a leányát is uram? — kérdeztem remegve.

A spanyol követségi tanácsos, — ki pedig minden jósága mellett ritkán mosolygott — egyszerre hangosan nevetni kezdett, a mi engem

teljesen kihozott a sodromból, úgy hogy megmagyarázni sem bírtam kérdésemet.

— A Ruydos-családnak nagy birtokai vannak a Quadalquivir partján! . . .

— Boldog partok! — sóhajtottam.

Elvira hozzám fordult:

— Nem kísér el?

— Hova?

— A Quadalquivir partjához?

— Quadalquivir!

Mikor vacsora után elváltunk, hűvvel szoritottuk meg egymás kezét. Megbizonyosodtam szerelméről s még sem voltam nyugodt. Mindig elém tolokodott az a nagy víz, a Quadalquivir, mely sokkal szélesebb, mint a Rubikon. Hogyan jutok át rajta, mert a Ruydos-birtokok alkalmassint a tulparton vannak.

Egész éjjel Spanyolországról álmodtam; élveztem déli tartományainak melegét, láttam a Sierra Guadarramát, a Sierra Nevadát. Ő és Uj-Kasztiliát, az andaluziai alföld termékeny vidékét, láttam Duero-t, Tajot, Guadianát, mint hőmpolyognék habjai. Feltűnt előttem Saragossa, Cadix, Malaga, még a malagaszőlő is, a miből gyermekkoromban kis szőlővárosom patkóutcai sarokboltjában két-három krajcárért pazarul vásárolgattam. Nagy faszor között érünk a Ruydos-birtokhoz, hatalmas palota emelkedik, a terraszokon egész virágerdő, karomon Hispánia legbájosabb hölgye, ki férjének nevez s eláraszt tüzes csókjaival.

Aztán előfutnak a kis spanyol flucskák, kik az enyéim, de mind az anyjukra hasonlítanak.

A boudoir kékes hamvas színe s a lámpa

vuálja a Törökországgal szemben használt erő-lyes hangot.

Lovász Márton elfogadja a jelentést.

Rakovszky védi álláspontját, a mely a bizottság kompetenciájára vonatkozik.

Tisza István gróf nem hagyhatja szó nélkül Rakovszky ama állítását, mintha a magyar albizottság bizalmatlansági szavazatának nem volna politikai következménye a közös koránnyal szemben.

A jelentést erre változatlanul elfogadták. Ezzel az ülés véget ért.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

London, május 25. A Daily Telegraph menti Niucsvangból tegnapi: A japánoknak Port-Arthur ellen való szárazföldi hadműveletei kevés eredménnyel járnak. Stössel és Fock tábornokok minduntalan ügyes és elszánt kitörésekkel nehezítik meg a japánok előrenyomulását, kik azonban elszántságot és határozottságot mutatnak. Az elmúlt napokban több száz japánt öltek meg.

Washington, május 25. Az Egyesült Államok külföldi tengerészeti attaséi utasítást kaptak, hogy tegyenek jelentést arra vonatkozólag, hogy mennyiben fenyegetik a semleges hajózást az uszónák a mandurial partokon. A jelentések a tengerészeti főparancsnoksághoz érkeznek, mely véleményét az elnök elé terjeszti. Ha kitűnnék, hogy a semleges hajókra nézve valósággal veszedelem forog fenn, akkor előterjesztést tennének a két hadviselő félnek.

Bécs, május 25. A bécsi török császári nagykövetség légéből kapottnak mondja azt a hirt, hogy a török kormány Argentínába hadihajókat rendelt, hogy Oroszországot a japánok ellen való háborúban támogassa. Törökország teljesen semleges.

A balkáni helyzet.

Szaloniki, május 25. E hó 22-éig 3572 menekült tért vissza Bulgáriából Macedóniába. Kétezer pellitani menekült kérte Szófiából a polgári ügyvivő közbejárását és megengedték nekik a visszatérést. Az idevonatkozólag meg-ejtett vizsgálat azt eredményezte, hogy a mult

rózsaszín világa holdvilág fényével ezüstözi be a két szárnyu magas tükörsekretyt, amorettek kandikálnak a falakról a mennyezetes ágyra s alleluját zengedeznek a szerelemnek, melynek nincs távolság, mely előtt nincs nyelv- és fajt-különbség, mely a maga elméhihatatlanságában támadt fel a fiatal szívekben.

Spanyolország derült ege mintha örökre meg akarta volna tartani feleltelenségét; egy mosolygássá változott az Alfonzók és Carlosok regényes földje.

A folytatás és vég is oly szép volt. Elvira a spanyol asszony ott a Guadalquivir partján egy reggel, mikor már az öreg Ruydos Miguel szavér elhunyt, így szól az urához:

— Lenci! Látnom, nem feledheted el hazádat, szülőföldedet. Érzem, hogy jobban fogsz szeretni, ha visszavezetlek a te magas hegveid közé, oda a Tisza partjára. Itt hagyjuk a Guadalquivirt. Az asszony követi férjét, a gyermekek atyjukat. Addia, Hispánia!

Százsorta jobban megszerettem azt az asszonyt! De a nagy faszor közt, a hogy álomban lépegettem, feltűnt, hogy a fasornak sehol vége nincs. Meg volt egy és más, de a nagy faszor egyre húzódott a végtelenségig. Reggel, mikor fölébredtem, elborult velem az egész világ. Pár nap múlva elbucszott Bécsből a spanyol familia.

— Nem kísér el? — kérdé Elvira.

— Most nem mehetek.

— Eljő később?

— Vágyaim netovábbja, de...

— Spanyolország messze van, ugy-e?

évi termést a törökök behordták és megőrizték. Tehát a menekültek 100.000 oka tengerit találnak és házaik felépítésében támogatni fogják őket. A drinápolyi vilajetbe visszatért menekültek száma feltűnően csekély. Az utolsó héten nem merültek fel új bandák. A bandák vezetői hír szerint gyűlést tartanak, hogy megállapítsák jövő eljárásukat. Azt híresztelik, hogy új anarkista merényleteket terveznek és hogy bolgár komitácik új beözönlése kezdődik. De Georgis indítványára Hilmi basa főfelügyelő beleegyezett abba, hogy a csendőrségi tisztek és legénység fizetését megjavítsák. A csendőrök bérének legalsó fokozatát 200 piasterben állapították meg. Sostak tábornok, az orosz katonai szárnysegéd, az utolsó napokban bentazta a szaloniki vidéket és azt vette észre, hogy a lakosság sokkal nyugodtabb. A mohamedánok magatartása is kielégítő. Két osztrák-magyar csendőrtiszt Üszkübből Iszkibbe és kettő Kumanovába utazott.

Harc a kivándorlókért.

(Külföldi hajóstársaságok a belügyminiszerhez.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 25.

A külföldi hajós-társaságok szinte kétségbeesett konkurenciát indítanak azért, hogy a magyar kivándorlókat melyikük szállítsa ki az új világba. A harc a Cunard Line privilegiuma ellen indul, s a nagy apparátus, a melylyel azt folytatják, szomorúan jellemezheti, hogy a magyar föld vesztesége, a kivándorlók nagy tömege, milyen jó üzleti anyag a külföldieknek.

Most ennek a konkurenciának, a mint lapunknak táviratozzák, érdekes részletéről értesül a P. Lloyd. A Norddeutscher Lloyd nevű német tengerhajós társaság vezérigazgatója Wiegand dr. a maga társasága, a Nordd. Lloyd, továbbá a Hamburg—Amerika Linie, a Holland—Amerika Linie, a Red Star Linie és a Compagny Général Transatlantique a Havre társaságok nevében folyamodványt intézett a belügyminiszerhez, a melyben engedélyt kér magyar kivándorlóknak tengeren tül szállítására. A folyamodványba foglalt föl-tételek messze fölülhaladják az eddigi ajánlatok olesóságát. Az említett hajós-

— És a hivatalom, mely most ideköt.

— A Ruydos családnak nagy birtokai vannak a Guadalquivir partján.

— Nekem nincs sehol birtokom, hivatalom után élek.

— A Ruydos-birtok mindnyájunknak elég lesz! — szól Elvira s kéz a kézöl, ajk az ajktól alig szabadulhatott.

— A viszontlátásig!

A huszonhárom éves ifjú küzdött szerelmével s honszeretetével. Elvira volt az első lány, kit az ifjú megszeretett s az utolsó is. Készülődött évekig a nagy utra. Egyszerre csak a hazának lett szüksége két karjára, a bátorságára... Ott küzdött Nagy-Sarlónál, Isaszeg-nél, Szolnoknál... Sebhelyek borították arcát a szíve pedig vérzett.

— Szálltak a napok, multak az évek. Vajjon emlékszik-e még rá? A hűség a spanyol földön is meg van? A Sierra-Nevadát, a Guadalquivirt mindig távolabb szorították a Kárpátok, a Duna, a Tisza.

— Be szép is volt az álom, pedig úgy érzem, teljesülhetett volna! — sóhajtott Bacsó Lenci. — Elvirát ma is olyanak képzelem, mint mikor elbucszunk. Regyogó fekete szem most is előttem, fekete fürtjei mintha most is érintenék arcomat... Pedig ha a tükörbe tekintek, úgy gondolom, már Elvira sem a régi: nemes Ruydos Elvira. A Guadalquivir bizonyára a régi!

társaságok negyven - márkáért hajlandók egy-egy kivándorlót Amerikába szállítani.

A hajós társaságok egyesült beadványa rossz szemmel nézi a Cunard Line nevű hajóstársaság privilegiumát, a mely, — a mint ismeretes — egyedül van jogosítva arra, hogy magyar kivándorlókat Amerikába szállítson. A német és angol hajóstársaságok azért licitálnak egymásra, hogy a magyar kormány szakítsa meg az összeköttetést az angol társulattal, s velük egyezzen meg. Miután azonban a magyar kormány a Cunard Line társasággal előzetes szerződést kötött, valószínű, hogy Tisza István gróf ezen szerződést fogja jóváhagyás végett a képviselőház elé terjeszteni és ott megvédeni.

Az izr. négyesület közgyűlése.

(Az elnöknek lemondása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Az aradi izr. jótékony négyesület ma délután tartotta rendes évi közgyűlését. Erdekes mozzanatokban gazdag volt a hatvan esztendő, nagy hivatást teljesítő humánus egyesület közgyűlése; a többek között elhatározták, hogy az egyesület tíz év óta működő érdemes elnök-nőjének, Neuman-Fürst Mária urnőnek lemondását nem fogadják el, hanem fölkerik, hogy tisztét továbbra is tartsa meg.

A közgyűlést Éles Árminné urnő, az egyesület alelnöke nyitotta meg. Megnyitójában sajnálattal emlékezett meg arról, hogy az egyesület kiváló elnöke, Neuman-Fürst Mária urnő lemondott. A közgyűlés Éles Árminné indítványára lelkes egyhangúsággal mondta ki, hogy a lemondást nem fogadják el, hanem az elnöknek hervadhatatlan érdemei folytán őt közfelkiáltással újból megválasztják s fölkerik, hogy e tisztséget újból fogadják el. A közgyűlés e határozatáról küldöttség értesítette Neuman-Fürst Mária, aki előtt a közgyűlés határozatát Éles Árminné tolmácsolta.

Rosenberg Lipót főjegyző jelentése következett ezután, a mely nem csupán a mult évi működés adatait öleli föl, hanem visszapillantást vett az egyesület legutolsó tíz évének történetére. A mult évi működésnek kiemelendő mozzanata, hogy végvári Neuman Dániel és neje, szül. Fürst Mária urnő a Zrínyi-utca 2. sz. alatt épített egy emeletes házukat a négyesület népkonyhájának adományozták. Az épületet ünnepies fölavató után adták át rendeltetésének. Az egyesület bevételei a mult évben 11,442 korona 36 fillért, kiadásai 8957 kor. 55 fillért tettek ki. Az egyesület vagyona 71,140 korona 44 fillérrel szaporodott, s azzal együtt most 157,293 korona 37 fillért tesz ki; a leányárva-alap nagysága 7748 korona 95 fillér. A legutolsó tíz év alatt, a mióta a jelenlegi elnökség áll az egyesület élén, az egyesület bevételei 84,747 korona 75 fillért tettek ki; segélyekre 61,496 kor. 20 fillért adtak ki. Az egyesület vagyona e tíz év során 122,500 koronával szaporodott. Az egyesület által fentartott népkonyhán december elejétől február végeig 11697 személy nyert táplálékot; egy napra 186 személy esett.

A jelentést a közgyűlés örömmel vette tudomásul és a főjegyzőnek nagybecsű és kiváló gondnal összeállított munkájáért köszönetet szavaztak. Ugyancsak tudomásul vették a népkonyha bizottság jelentését, valamint a számvizsgáló bizottságét is. Dr. Grossmann Jakabné urnő, pénztáros és alaptőke-gondnoknak, Tenner Józsefné és Wallfisch Ármín urnőknak, mint népkonyha előjárónőknak az elismerést és köszönetet jegyzőkönyvbe foglaltak.

A számvizsgáló-bizottság tagjait újra megválasztották: *Wallfisch* Armin, *Leopold* Zsigmond és *Rosenberg* Lipót. A jegyzőkönyv hitelesítésére dr. *Schuster* Henrikné és dr. *Lukács* Lajosné urnők küldettek ki.

A közgyűlés végén *Rosenberg* Lipót főjegyző az egyesületnél viselt állásáról lemondott. A közgyűlés, tekintettel ötvenöt éven át e minőségben kifejtett buzgó tevékenységére és az egyesület fejlesztése körül szerzett érdemeire, a lemondást nem vette tudomásul, hanem dr. *Rosenberg* Sándorné urnő vezetésével küldött-séget menesztett hozzá, hogy őt a lemondás visszavonására kérje föl. *Rosenberg* Lipót kijelentette, hogy elhatározását, tekintettel arra, hogy tevékenységét szűkebb körre óhajtja vonni, nem másíthatja meg. A közgyűlés őszinte sajnálattal vette tudomásul. Ez után, a megjelentek érdeklődését megköszönve, *Éles* Arminé alelnök a közgyűlést berekesztette.

A közgyűlésen jelen voltak:

IRODALOM ES MŰVESZET.

* A nyári szezon kezdete. A nyári szezon, amint jeleztük, e hó 28-án szombaton, a *Vándorlegény* előadásával kezdődik meg. A nyári időnyire a következő újdonságok és látványosságok vannak előkészületben: *Vénusz Istennaszony*, nagy látványos operette. *Asszonyregiment*, operette. *Pfefferkorn utazása*, énekes bohózat. *Rikkancs*, operette a Magyar színház újdonságai. *Szép Meluzina*, látványosság. *En, te, ő*, nagy operette. A Király Színház újdonsága. *Könnyű lovasság*, látványosság. *Idegen turista*, A Fővárosi Nyári Színház újdonsága. A „*Vénusz Istennaszony*” látványossághoz felnőtt leányok még mindig felvétetnek és jelentkezhetnek Gonda László színházi pénztárosnál.

Sikkasztás az egyetemen.

(Egy bölcsészethallgató bűne.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, május 25.

A budapesti királyi magyar tudományegyetemen nagyobb sikkasztásnak jöttek nyomára. A pénztári hivatalban alkalmazott egyik bölcsészethallgató napidíjas, aki e minősége dacára pénzkezeléssel is meg volt bízva, rutul visszaélt a beléje helyezett bizalommal és körülbelül ötezer korona erejéig megkárosította az egyetemet. A sikkasztásról a következő részleteket jelentik:

Kredits Rudolf, a sikkasztó, 1900. évi szeptember elseje óta állott az egyetem szolgálatában. Végzett bölcsészethallgató volt s ennél fogva természetesen, hogy ő is, a feljebbvalói is ideiglenesnek tekintették ezt az állást. *Kredits*nek az volt a terve, hogy addig, amíg valami tanári álláshoz nem jut, megmarad az állásában, amely, ha fényűző életet nem is, de megélhetést mindenestre biztosított. A napidíjasnak 1800 korona volt a fizetése. Az állás, a melyet a sikkasztó betöltött s a mely többé-kevésbé bizalmi természetű volt, nem járt valami sok dologgal. Az egyetemi kvesturájában a hallgatók anyakönyvi kivonatainak őrzésével és összeegyeztetésével volt megbízva és ő igazolta a lecke-könyv megfelelő rovatában a kvestor helyett a tandíjbefizetéseket is.

Három héttel ezelőtt már észrevettek egyes szabálytalanságokat, de minthogy *Kredits*ben teljesen megbíztak, nem tulajdonítottak azoknak nagyobb jelentőséget. A sikkasztásra tegnapelőtt teljesen véletlenül jöttek rá, olyankor, amikor *Kredits* nem volt a hivatalban. A kvesturához egy indexet adtak be egyeztetés végett. A hivatalnoknak, aki a hallgatótól a lecke-könyvet átvette, feltűnt, hogy a tandíj-fizetés napjáról szóló kelti bélyegző el van törölve, úgy, hogy a kelet olvashatlan. Jelentést tett a

főfedezésről a kvestornak, aki azonnal megindította a vizsgálatot. Megnézték az indexről vezetett anyakönyvi lapot, megnézték a naplósámat is, amely szám a az indexben hivatkozás van és sem abban, sem pedig ebben nem volt elkönyvelve a tandíj.

A kvestor hivatalosan közölte a dolgot dr. *Heinrich* Gusztáv rektorral, aki elrendelte, hogy *Kredits* írásztalálóját bizottságilag feltörjék. A fiókban nyolc darab teljesen főszerelt lecke-könyvet találtak, amelyekről azonban tandíj lefizetését igazoló aláírás hiányzott. Erre az indexeket és a fiókban levő bélyegzőket elzárták a Wertheim-szekrénybe s hozzáfogtak a rovincsoláshoz. A mai napig még nem végeztek teljesen a rovincsolással, de eddig is már háromezeröttszáz korona hiányt találtak. Megállapították, hogy *Kredits* eddig harmincöt egyetemi hallgatónak negyvenkét félévi, egyenként hetvenhat koronányi tandíját sikkasztotta el. Tegnap délután a rektor egy detektív jelenlétében kihallgatta *Kredits* Rudolfot, akit — miután töredelmes vallomást tett — bevitték a főkapitányságra, ahol letartóztaták. A sikkasztó a pénzt — saját vallomása szerint — Ujpesten elkártyázta.

Az Angyal-utcai varázslónő.

(Kozák Mari bájitala.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Az aradi járásbírósa előtt ma egy rendkívül érdekes vádlott nő állott, akire az aradi rendőrségnek már régóta fájt a foga. *Kozák* Mari a neve a derék asszonynak, akinek a működéséről a rendőrség tudott ugyan, s igyekezett is rákacni a nyomára, de minden igyekezete kárba veszett, mert olyan döntő bizonyítékokat, melyekkel *Kozák* Mari hirhedt üzemait végre alaposan leleplezhette volna, nem tudott szerepni. A kutatás sikertelenségének az volt a főoka, hogy a *Kozák* Mari becsapott áldozatai szegényükben nem mertek a rendőrséghez panaszra menni.

Kozák Mari üzemai ugyanis abból állottak, hogy vidékről bejövő szakácsnéknak, szobalányoknak és más ezekhez hasonló könnyen hívő nőcselédeknek régi szeretőjüket vissza akarta szerezni, még pedig varázslás, szellemidézés útján.

A ravasz asszony rendszeren kiszípolozta klienseit, akik csak akkor vették észre, hogy be vannak csapva, mikor már másoktól értesültek, hogy az egész szellemidézés nem egyéb, mint közönséges svindli.

Kozák Mari 34 éves, és foglalkozására nézve állítólag varrónő. Főkereseti forrása természetesen ezeknek a szegény teremteseknek a kifosztása volt. Álnéve *Bokor* Mari volt s az Angyal-utca 14. számú házban volt a „műhelye.” Egy cinkostársa is van, akinek a nyomára azonban eddig még nem tudott rájönni a rendőrség. *Kozák* Mari rendes kliensei vidékről Aradra telepedő szakácsnők voltak, akik többnyire hűtlen szeretőik után jöttek be a városba. *Kozák* Mari ezeknek szent ígéretet tett, hogy visszahódítja nekik szeretőiket. Nem kell hozzá más, csak egy kis varázslás. A klienseket bevitte a lakására, különféle köpenyeket borított rájuk, megmesta a bal, vagy a jobb lábukat, megszóta a talpukat s más ehhez hasonló bolondságokat művelt velük. Hogy ennek a sok hókusz-pókusznak némi hitelességet is adjon, levitte az áldozatokat a sötét pincébe és azt mondotta, hogy most szellemet fog idézni, akitől meg lehet kérdezni, hogy teljesülhet-e a kívánsága.

A szakácsnők aztán ezt a kérdést intéz-

ték a láthatatlan szellemhez, akit „kis öreg”-nek kell szólítani.

— Hát kis öreg, visszakapom-e a szeretőmet?

— Igen, visszakapod, de előbb forrást kell bedugnod — válaszolta a pince sötétjében elrejtőzött „kis öreg”. *Kozák* Mari eddig ismeretlen cinkostársa.

Kozák Mari azután megmagyarázta neki ezt a szellemhez méltó rejtélyes választ. A bedugandó forrás, a *Kozák* Mari ssebe s a dugasz: öt, vagy tíz korona, a szerint, a milyen anyagi viszonyok között volt az ártatlan kliens.

Egy aradi szobafestő szintén hozzája fordult, mert a felesége beteg volt. A kuruzslónő ajánlott is erre orvosságot: meg kell fordítani az asszony nyomát. Tíz koronáért vállalkozott is rá a kuruzslónő s azt úgy vitte véghez, hogy megkente és megsózta a férj térdekálcsát.

Mindezek a dolgok lassanként tudomására jöttek a rendőrségek is, mely megindította ellene az eljárást. *Görömbey* István aljárásbíró ma mondott ítéletet *Kozák* Mari fölött és közösen elleni kihágásért hat napi fogházra, továbbá 80 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

MULATSÁGOK.

(=) A főreáliskola jünálisa. Az aradi állami főreáliskola ifjusága f. é. június hó 4-én, (kedvezőtlen idő esetén f. é. június hó 7-én) a Csálai erdőben zártkörű jünális rendez. Tánc kezdete d. u. fél 4 órakor. Belépődíj a köröndbe urak részére 2 korona. A meghívó a belépésnél előmutatandó.

(=) Táncmulatság Csermőn. Csermő és vidékének ifjusága e hó 23-án táncvigalmat rendezett a kaszinó-keriben. A kisjénői zenekar működött közre a fesztelen és jókedvű vigalomban, a melyen a következő hölgyek vettek részt:

Asszonyok: Berkesné, Bienenstokné, Embei Istvánné, Feketéne (Gurba), dr. Flaum Bertalanné, özv. Gruber S. né, Holländer Mórné, Hackerné, Meerné (Arad), dr. Groszné (Kisjénő), Scheerné (Arad), Suta Istváné, Welszné (Barakony), Wertán Ernőné.

Leányok: Bienenstok Rezsín, Blätler Mariska (Barakony), Gruber Ella és Ida, Berkes Rózsika, Holländer Ilus, Fekete Ilus (Gurba), Lövinger Ida (Gurba), Mauró Terike, Singer Ilona, Szita Vilma, Gizi és Jolán, Suhajda Valér, Varga Zsuzsika, Vas Gizella, Vertán Vilma, Illés Mácsi, Ella és Franciska, Wilsch Mariska.

Az aradi építőmesterek

Tisza Istvánhoz.

(A kőműves munkások sztrájkja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Közel három hete, hogy a kőműves-sztrájk tart, és még semmi kilátás nincs arra, hogy hamarosan véget érjen, ami természetesen óriási károkat jelent.

Az aradi iparhatóság ma azon fáradozott, hogy valamiképp összehívja a békéltető bizottságot. Miután mind a két fél oly merov álláspontot foglalt el, hogy a bizottságot nem lehetett összehívni, a sztrájk tovább is tart. habár egyes helyeken a munka már ismét megkezdődött.

A munkaadók részéről ma a következő levelet vettük:

Ertesültünk arról, hogy a sztrájkoló kőműves legények közt azon hír lett elterjesztve, mintha a munkaadók a legények követeléseit, vagy azok egy részét megadni hajlandóknak nyilatkoztak volna.

Miután e hírlelés teljesen alaptalan és a fennforgó viszonyok közt teljesen hi van zárva — lekötelezne a tek. Szerkesztőség, ha e körülményt b. lapjában kellőképp megvilágítani sziveskednék, nehogy a már eléggé félrevezetett munkásokban újabb hiu remények

támasztassanak és a már így is elég nagy nyomorúsága a kőműveseknek és építő munkásoknak a munkaszünetelés ilyen módon bekövetkező meghosszabbítása által még inkább növeltessek.

Az aradi építő- és kőművesmesterek nevében:

Fodor Zsigmond, Szántay Lajos, Frick József, Reisinger Sándor, Steiner József.

Az aradi építő- és kőművesmesterek ma, mint értesülünk, táviratot menesztettek Tisza István gróf miniszterelnök, mint belügyminiszterhez; a táviratban azt kéri, hogy a miniszter, amennyiben a törvények erre neki a jogot megadják, intézkedjék az iránt, hogy az idegen illetőségű sztrájkoló munkások Aradról eltoloncolassanak. Ennek indoklására hivatkoznak arra, hogy az aradi krajcáros lap egyik számát a munkásokat izgató cikk miatt elkobozták, és hogy a sztrájkolók vezetői a sztrájkotán reggeltől estig osztály elleni izgatást tartalmazó beszédek tartanak a munkásokhoz.

Ez ügyben az építőmesterek egy küldöttsége ma este fölkereste a budapesti utjáról hazatért Uroán Iván főispánt, és kérte őt, hogy a belügyminiszterhez intézett kérelmet támogassa. A főispán rögtön megérkezése után, még uti ruhájában fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy a törvény határain belül minden lehető módon szívesen támogatja az építőmestereket, mivel maga is belátja, hogy ez az áldatlan állapot nem tarthat soká.

A tornaünnep humora.

(Epiódok az aradi tornaversenyről.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

A pünkösti tornaszünnep számtalan jóízű apróságot dobott felszínre, olyanokat, amelyek annyi élénkséget és vígságot hoztak Arad életébe erre a pár napra, hogy szinte azt képzeljük: a híres párisi diáknegyed egy darabja költözött át Aradra. Apró csínyek és önkénytelen humorokkal megkapó jelenetek, változatos tarkasággal játszódtak le előttünk, megfiatalítva az egész várost. Feljegyeztünk néhányat ezekből az apróságokból, amelyekben nagyrészt a városszerke jarkáló fiatal tornászok szerepelnek.

Vasárnap délelőtt két tornász igyekezett a versenyterrről a városba. Éppen akkor bukkantak ki a városliget fái közül, mikor a lövasút két táltosa melankólikusan megállt a megállóhelyet jelző tábla előtt. A két tornász a lövonat felé tartott. Megálltak a kocsis előtt.

— Te, mondta az egyik, fogadjunk, hogy lehuzom ezt a bumlit távgyaloglásban.

— No ugyan, nagy vicc! — mondta a másik.

A kocsist feldühösítette ez a párbeszéd. A lovak közé vágott, úgy, hogy azok tőlük telhetőleg vágatni kezdtek, ugynevezett lóhalál tempóban. Előttük ment a két tornász. Eljutottak a Boros Benitér végeig és még mindig a két tornász ment elől. A kocsis ütötte a lovakat és a huszárkáplárok szótárának összes szavirágait előszedte. A lovak borzasztóan szerettek volna szaladni. Az utasok nevettek, a tornászok pedig gyalogoltak. Végre megérkeztek a Fehér Kereszt elé. Először a tornászok, azután a lövonat, amelyből egy városatya szállott ki és a meghatottságtól remegő hangon mondta a tornászoknak:

— Köszönöm, fiatal barátaim, köszönöm! Ma utaztam először ilyen gyorsan a lövonaton!

Hamarosan megkedvelték Aradon a tatát. A tata polgári neve különben Iszer Károly, aki a Budapesti Torna Klub lelke. Reggeltől estig kint szaladgált a versenyterren. Szóltgatták jobbról-balról:

— Tata, tata!

Egyik nézőnek, aki hat éves gavallér, feltűnt a dolog. Odament az édes anyjához, és megkérdezte tőle:

— Mama, mondd, ennek a bácsinak ennyi gyereke van? Csudálatos!

Idént volt Aradon a János kórház főorvosa, Gebhardt Károly is, aki a Budai tornaegylet egyik legagilisebb tagja. A versenypályán járva-kelve, észreveszi, amint a nézőközönség közül többen belülkerültek a pálya korlátjába. Miután az ilyesmi zavarja a tornászokat, Gebhardt odamegy az ott ácsorgó rendőrhöz és felszólítja, hogy csináljon rendet. A rendőr azonban rendíthetetlen nyugalommal áll tovább és nem mutat hajlandóságot a rendcsinálásra.

— Hát miért nem mozdul? — kérdi tőle Gebhardt.

— Kérem, én passzióból vagyok idekint! — vág vissza büszkén a rendőr.

Egyébként a tornászok egy része a hétfőn este tartott banket után azzal mulatott, hogy két utcában lezedték az összes hirdető táblákat. Egyikük, aki valamelyik rácvárosi kávéházba tévedt, lovagias afférba keveredett egy legénnyel, aki nagyon köpte a markát, hogy így-ugy, majd ad ő az „urnak”. A tornász véletlenül az izmok tekintetében jobban szituáltak közé tartozott, és mikor a kötözködő legény meg találta lökní, visszakézből úgy ütötte nyakon, hogy valóságos félkört írva le, a tornász háta mögé esett. A legény nagy nehezen feltápáskodott, és elismerőleg mondta:

— No, ilyen pofont se kaptam még!

Érdekes, hogy miért vitte el a kötélhúzás első díját a Nemzeti Tornaegylet. Ennek kötélhúzó-csapata ugyanis olyan hat emberből állott, akik együtt 540 kilót nyomnak. Természetes, hogy ez az óriási súly eldöntötte a verseny sorsát.

De az egész ünnep legjobb jelenete mégis az volt, amikor Jász Géza a banketten felállt, és mint negyed angol mértőföldes szónok, háromnegyed óráig beszélt. Háromnegyed óra után így szólt:

— Rövid beszédemet azzal fejezem be... Oriási derűtség támadt. Csak a sarokból hangzott fel egy borzasztó szójáték:

— Géza, ne jász a szívémmel!

TANÜGY.

(—) Gazdasági szaktanító. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Nagy Károly oklevelével tanítót és képesített gazdasági szaktanítót rendes és az ópécskai állami elemi iskolával kapcsolatos gazdasági ismétlő iskolához gazdasági szaktanítónak kinevezte.

(—) Tanítóképző tanárok képesítése. Győr-ből táviratozzák: A tanítóképző intézeti tanárok Győrött tartott országos kongresszusának második napja programjával a tanítóképző intézeti tanárok képesítése volt mint tárgyalandó anyag kitűzve. Az erre nézve előterjesztett határozati javaslat lényege volt, hogy a képzőintézeti tanárok képesítése az egész országra kiterjedőleg egyöntetűen törvényesen rendeztesse. Időközben, vagyis mióta a választmány ezen javaslatot tárgyalta és előkészítette, megjelent a magyar kormány ismert törvényjavaslata, amelynek intenciója mellett, hogy a tanári képesítést állami funkcióvá tette, szükségesnek mutatkoznék oly irányu kibővítése, hogy a tanfelügyelők kvalifikációja is szabályoztassék és az intézetek szakszerű főigazgatást nyerjenek. Az előadó erre nézve javaslatba is hozta, hogy a választmány bizassék meg, hogy haladéktalanul peticionáljon a miniszternél úgy, hogy ez még a folyó hó 27 iki ankét elé kerüljön és ezen felirásban a törvényjavaslat 61. §-ának szövegét a következőket ajánlja: 61. §. Bármely tanító (nő) képző intézetben igazgatóul és tanárul, továbbá tanító (nő)

képző intézettel bíró tanterületben tanfelügyelőül csak olyan magyar állampolgárok alkalmazhatók, akiknek tanítóképző tanári képesítésük; van továbbá egy új szakaszt is proponál 6. m. 62. §. A vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízták, hogy:

a) a tanítóképző intézeti tanárok képzését az országos főiskolák felhasználásával úgy szervezze, hogy a képzés alapja a tanítói oklevél legyen.

b. a főiskolai tanítóképző intézeti elemi iskolai tanítókból országos tanító (nő) képzőintézeti tanárvizsgáló bizottságot szervezzen. A közgyűlés azonban tekintettel egyrészt azon körülményre, hogy az így ezen részét kellően előkészíteni nem lehetett, tekintettel továbbá az idő előrehaladtával, tekintettel végül arra, hogy az egyesület elnöke, dr. Kovács János a f. hó 27 iki ankétre meghívást nyert és ott a felhangzott kívánalmak figyelembe vételével az egyesület álláspontját kellően képviselheti, többek hozzászólása után az előadott javaslatot egyszerűen tudomásul vette, és megbízta az elnököt, hogy a törvényjavaslat érdekében összehívott ankétben az egyesületnek a választmányi javaslatban kifejezett és a mai felszólalásokban hangsúlyozott álláspontját képviselje.

Egy eljegyzés történetéhez.

(A kullaszák mögül.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Regényes hajlamu emberek bizonyára nagy meglepődéssel veszik tudomásul azt az eljegyzési hírt, amelylyel a sors egyik apró tréfája nyer befejezést. Ehhez az eljegyzési hírhez aradi vonatkozású előzmények fűződnek, amelyek már csak pikantériájuknál fogva is megérdemlik, hogy foglalkozzunk velük most, mikor aktualissá tette őket két fiatal szíve egymáshoz fűződésének ténye.

A regény ott kezdődik, hogy valamikor, régen egyik aradi cég belagja nőül vett egy leányt. A leány unokanővére nemrég ugyancsak foglalkoztatta a sajtót, mikor első férjétől, aki méltóságos ur, elvált, hogy egy másik méltóságos urhoz menjen nőül. De ez nem tartozik ide. Elég az hozzá, hogy az aradi kereskedő boldog házasságban élt nejével. Leányuk is született, és szinte mintás egyetértésben éltek egymással.

Később a férj kivált az aradi cégből, és családjával együtt felköltözött Bécsbe. Ott az asszony valamiképpen megismerkedett egy fiatal kis bankhivatalossal. Lassanként meghitt barátság fejlődött ki közöttük, és minél melegebb lett ez a barátság, annál jobban elhidegült a fiatal asszony a férjétől. Lassan-lassan megfogamzott agyában az a terv, hogy elváljék urától, és a kis bankhivatalnok neje lesz. A dolognak pedig az lett a vége, hogy egy szép napon csakugyan megszaporodott egygyel a válópörök száma: a szép asszony vált a férjétől.

Mikor a válópör véget ért, az asszony régi vallását is elhagyta, és a nevét is megmagyarosította. Mikor pedig már mindez megtörtént, keserves kiábrándulás érte. A férfi, aki ekkorra a magyar főváros egyik legelőkelőbb takarékpénztárában már előkelő állást foglalt el, nem vette nőül. Az asszony ekkor idejött kis leányával Aradra, és hosszabb ideig itt is lakott.

Akkoriban nagyon sokat beszéltek erről az ügyről Aradon, ahol nagy feltűnést kelteit a dolog. Találgattak az érthetetlen eset miertjét, de bizony az maig is titok maradt. Az új házasságból nem lett semmi. Már-már elült az érdekűdés, mikor ismét új fordulat állott be a történetben. Olyan fordulat, amely az előzmények után szinte érthetetlen volt. A férfi, aki ekkorra már vezérigazgatója lett annak a pénzügyintézetnek, melynél alkalmazva volt, magához vette az elvált asszony leányát; kevéssel azután pedig a törvény által előírt módon és módon örökbe fogadta a kis leányt. Annál nagyobb feltűnést keltett ez az eset az előzményekkel tisztában levők

előtt, mivel akkor már a férfi házasságban volt, és ebből a házasságból gyermekei is születtek.

Azóta hosszú évek teltek el, és a történetről hallgatott a krónika. Végül ma az egyik budapesti lap ismét aktuálisá tette a fent elmondottakat a következő eljegyzési hírrel:

Hevesi Odónnek, a Pesti hazai első takarékpénztár vezérigazgatójának leányát, **Edméet** eljegyezte benesau **Schidl** Agoston dr. budapesti ügyvéd.

A hegyaljai motoros kérései.

(Kérvény a feltételek megváltoztatása iránt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

A hegyaljai motorosvasut engedményesei kérvényt adtak be Arad városhoz; a melyben a részvényjegyzést kimondó közgyűlési határozat egyes feltételeinek magyarázatát kérik. Ezzel kapcsolatban pedig tudatják a várossal, hogy az egyik feltételt egyáltalában nem hajlandók teljesíteni.

Most tehát ismét szőnyegre kerül a motoros vasut ügye, a mely látszólag már révbe érkezett. És noha az engedményesek azt is mondják szóbanforgó kérvényükben, hogy a vasut építését a nyár folyamán már meg fogják kezdeni, alighanem saját maguk gördítettek ez elő akadályt a kérvény beadásával. Ez ugyanis még egyszer átmegy a jogügyi és pénzügyi bizottságokon és a közgyűlésen; azután újra felkerül a miniszteriumba, ahol az amugy is felebezés alatt álló ügy tanulmányozását újból kell kezdeni. A város területére pedig a motoros mindaddig nem rakhatja le a sineit, a míg a most beadott kérvény folytán beadott közgyűlési határozatot a miniszteriumban jóvá nem hagyják.

Az engedményesek nevében **Péterffy Antal** adta be a városhoz a kérvényt, a mely elsősorban azt kéri, hogy a határozatilag kimondott feltételeket maga a város magyarázza meg teljes világossággal. Például a feltételek ötödik pontjára nézve azt kéri kimondani, hogy annak az az értelme, miszerint a társulat által a városnak személyenként fizetendő két fillér kövezetvám a menetdíjak járulékeként az utasoktól fog beszélni. A hatodik feltétel a kérvény szerint úgy magyarázandó, hogy a város könyvvizsgálói joga a társulattal szemben csak annyira terjed, a mennyire a kövezetvám fizetésére kötelezett utasok számának megállapítására szükség van.

A legérdekesebb része azonban a kérvénynek az, a melyben bejelentik az engedményesek, hogy a 25000 korona értékű elsőbbségi kölcsön jorzására ők amortizációs kölcsönt, sőt egyáltalán semminemű kölcsönt nem adhatnak, a közgyűlés ily értelmű határozatát nem fogadják el. Kérik annak a kimondását, hogy a város 80-as árfolyam mellett, készpénzfizetés fejében veszi át az elsőbbségi részvényeket.

Egyben pedig tudatják a várossal, hogy minden intézkedést megtettek, csahogy már a nyár folyamán megkezdhető legyen a vasutvonal kiépítése.

HIREK.

— **A király elutazása.** Budapestről táviratozzák: Ő felsége holnap, csütörtökön délután rendes kíséretével külön udvari vonaton 8 óra 30 perckor **Bruckba** utazik, hogy szemlét tartson a csapatok fölött. A király **Bruckból** szombaton este érkezik vissza a fővárosba.

— **Bankett a polgármester tiszteletére.** Az esetleges félreértések elkerülése céljából annak kijelentésére kértünk fel, hogy az **Institúris**

Kálmán polgármester tiszteletére rendezendő társasvecsera **28-án**, azaz **szombaton** este 8 órakor a **Fehér Kereszt** téli kertjében fog megtartatni.

— **Aradiak a király előtt.** A király ma délután az általános kihallgatás során a többek között fogadta **Institúris Kálmánt**, Arad város polgármesterét, aki királyi tanácsossá történt kineveztetését köszönte meg, **Papp I. János** aradi görög keleti román püspököt, aki az egyházmegyéjéhez tartozó **vojvagyéni** görög keleti román egyházközségnek juttatott 200 koronás legfelsőbb adományért mondott köszönetet, és **Zselénski Róbert** gróf országgyűlési képviselőt, aki a valóságos belső titkos tanácsosok kihallgatása sorrendjén jelent meg ő felsége előtt.

— **Meglesz a magyar udvartartás.** Egyik legtöbbször hangoztatott kívánsága a magyar nemzetnek az, hogy a Magyarország megkoronázott királya magyar udvartartással emelje országának fényét. Számtalan alakban és számtalanszor vetődött fel ez a kívánság. Csak a legutóbb is Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának közgyűlése is olyan értelmű határozatot hozott, hogy felir a törvényhozáshoz a magyar udvartartás behozatala érdekében. Budapesti tudósítónk most a következőket táviratozza: Jól értesült politikai körökben erősen tartja magát az a hír, hogy a képviselőház összehívása után Ő felsége érdekes enunciaciót fog tenni, amit előre is általános izgatottsággal várnak. Valószínűleg még a budget tárgyalása előtt, vagy pedig azzal, egyidejűleg, — tehát június tizedike és tizenkettedike közt — **legfelsőbb kézirat** fog megjelenni, amely **legnagyobb részt eleget tesz ama óhajításoknak**, amelyek a magyar székesfővárosban magyar udvartartás létesítését kívánják.

— **Egy herceg titokzatos halála.** **Berlinből** táviratozzák: **Pál Frigyes** schwerini herceg halála óriási feltűnést keltett. Senki se hiszi, hogy a herceget szívujja ölte meg. A halál okát megállapító orvosi véleményen ép azok **nincsenek alálva**, a kik a herceget a legutóbbi időben kezelték. A bíróság a herceg palotáját pecsét alá vétette.

— **Az aradi román egyházmegye és a népoktatási törvény.** **Papp I. János** aradi görög keleti román püspök és **Goldis László** szentszéki titkár tegnap Budapestre utaztak, hogy részt vegyenek az anketén, a melyet **Berzeviczy Albert** vallás- és közoktatásügyi miniszter az új népoktatási törvény tervezetének tárgyalására hívott össze. Amint ismeretes, a nemzetiségek és azok egyházai nagy sérelmeket látnak az új törvény tervezetében, s a mint előrelátható, az aradi román egyházmegye képviselői az anketén állást fognak az ellen foglalni.

— **A király a budapesti telefon-palotában.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: A király ma déli egy órakor látogatásával tisztelte meg a budapesti távbeszélő központ palotáját. A magyarstíli palota nagymező utcai részének előcsarnokában a felség fogadására megjelent: **Hieronymi** kereskedelmi miniszter, **Serényi Béla** államtitkár, **Szalay Péter** elnökgazgató, **Balla Pál** műszaki tanácsos, a telefonhálózat vezetője, **Demény Károly** és **Kolossváry Endre** igazgatók és **Szegffy Mátyás** posta-távirda titkár. Pontban egy órakor hajtott a palota elé gróf **Paar** főhadsegéd és báró **Apor** szárnysegéd kíséretében a király a fogatán. A miniszter hódoló szavakkal köszöntötte a királyt, aztán bemutatta a fogadására megjelent urakat. A király ezután az épület tanácstermébe indult, ahol a hálózat

főmérnöke, **Holmann Károly** várakozott. **Balla Pál** műszaki tanácsos részletesen elmagyarázta a királynak az elmúlt hét esztendő munkáját, ismertette a hálózat jelenlegi állapotát, a régi és új rendszert. Majd **Szalay** elnökgazgató bemutatta a földalatti kábelhálózat rajzát térképeit és a kábelek mintáit. Rendkívül lebilincselte ő felsége figyelmét az érdekes előadás, mely után a király beírta nevét az emlékkönyvbe. Innen a harmadik emeleten lévő kapcsolóhelyiségbe ment, s itt a mellékhelyiségeket is megtekintette. A hivatal lépcsőjén lehaladva, átment a palotában lévő kísérleti állomás helyiségeibe. **Kolossváry** igazgató itt bemutatta a dróttalan távirásrendszert. Az adott érdekes magyarázatot feszült figyelemmel hallgatta a felséges ur, ugyancsak a svéd hordozható kézi távbeszélő-készülék is felkeltette a figyelmét. Közel egy óra hosszat maradt a király a távbeszélő-hivatalban s miután legteljesebb elismerését fejezte ki a hivatal vezetőinek, a miniszternek, **Szalay** elnökgazgatónak a **Kolossváry** igazgatónak, tisztviselők lelkes éljenzései között eltávozott.

— **A városi tisztviselők szabadsága.** Megírtuk annak idején, hogy **Angel István** dr. és **Zubor Andor** rendőrfogalmazó kezdeményezésére a város közgyűlése még tavaly elhatározta, hogy a városi tisztviselők szabadságának kérdését rendezi, még pedig úgy, hogy ezentúl a tisztviselők jogos követeléseként vehetik ki a szabadságukat. A miniszter ezt a határozatot csak **félig** hagyta jóvá. Utasította ugyanis a várost, hogy állítson be ily értelmű pontot a szervezési szabályrendeletbe. A márciusi közgyűlésen a tanács az ügy sürgős elintézését ígérte meg, azonban ez máig sem történt meg, úgy, hogy a tisztviselők orvosi bizonyítványok és más alapos vagy alaptalan kifogásokkal kérik most is a közgyűléstől a szabadságukat. Miután pedig a nyár, a szabadságok ideje maholnap elérkezik, az érdekelt tisztviselők igazán kíváncsiak arra, hogy vajon az a sürgős rendezés mikor fog megtörténni? Daru távozása, levelek hullása idején? . . .

— **Az Irányi-szobor leleplezése.** **Irányi Dánielnek**, a nagy hazafinak szobrot állítottak Budapesten a Gyár-utca jobboldali sétaterén, a melyet **Kallós Ede** szobrász-művész mintázott. A szobrot e hó 29-én, vasárnap délután 11 órakor fogják ünnepélyesen leleplezni és Budapest székesfőváros közönségének átadni.

— **A gyógyszerészek nesztora meghalt.** Arad egyik legtípikusabb embere, az öreg **Szittyay** Miklós gyógyszerész ma reggel 74 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. **Szittyay Miklós** a régi Arad egy becses emléke száll a sirba. **Szittyay Miklós**, az általános kedvelt és tisztelt **Szittyay bácsi** mintaképe volt a kedves öregnek, a szokásaiban konzervatív életű embernek. Arad apraja-nagyja ismerte a fehér hajú és szakállu öreg urat, aki ritka hosszú ideig, negyven évig volt a magyar koronához címzett **Vojtek-féle** gyógyszerértárban alkalmazva. Nevezetes volt az öreg ur arról is, hogy ez alatt egyetlen egyszer beteg nem volt, mindvégig megmaradt annak a humoros, jókedvű, mókás embernek, amilyennek az aradi publikum szerette. Utóbb pihenésre vágyott, s mikor ezt felajánlották neki, visszautasította és öreg kora mellett is odaállt az ő szeretett tégléi mellé. Az öreg urat mindenki megtisztelte a bizalmával, bár ő általában zárkózott ember volt. Most legutóbb is oly kitartással végezte teendőit, hogy hiven betartotta az éjjeli szolgálatot is. Először szombaton este lett rosszul. De nem feküdt le, sőt vasárnap reggel kiment Mácsára s hétfőn délelőtt jött csak vissza. Akkor aztán lefeküdt, s betegsége alatt temérdek ember látogatta. Ma éjjel fél két órakor agóniába

esett s ma délelben tízenkét órai szenvedés után meghalt. Elhunytá iránt a legszelebb körökben általános a részvétel. Temetése csütörtökön délután öt órakor lesz a felső temető halottas házából.

— **Rákóczi és Janku.** A nagyszebeni *Telegraf* Roman című román ujság a Rákóczi-házainak hazaszállításáról szóló királyi kőzirat-hoz hosszabb elmélkedést fűz, a melyben végzetül azt mondja, ha a király ennyire megbecsüli Rákóczi emlékét, tegyen valamit a magyar kormány Janku Ábrahámnak, a románok nemzeti hőseinek emlékeért is.

A magyarországi románok történelmi alakja, írja a román lap, nem idegen földben nyugszik, mint Rákóczi, hanem közös hazánk forrón szeretett földjében; tehát nem kell hazahozni. De nekünk a hamvakkal szemben éppen olyan szent kötelességünk van, mint a magyaroknak Rákócziéval szemben s a mi kötelességünk nemcsak szent, hanem szerény is: keresztet szeretnénk hősrünk sírja fölé állítani, csak egy keresztet, nem azért, hogy tüntessünk, mint sokan gondolják, hanem azért, hogy megmutassuk az utódoknak azt a helyet, ahol őrk álmat aluszsza egy szépért küzdő és rutul jutalmazott ember. S ezt a keresztet nem tudjuk felállítani, mert az előbbi kormányok konfiskálták az összegyűjtött pénzt. Most a magyarokon a sor, hogy ők is megmutassák velünk szemben nagylelkűségüket és jószágukat, mint a király is megmutatta velük szemben.

Rákóczi és Janku között párhuzamot vonni éppen olyan lehetetlen, amennyire képtelenség a román ujság óhajítása. Janku az erdélyrészi románokat negyvennyolcban ellenünk vezette s a többi közt az ő emberei koncolták föl Vasváry Pált is. A havasok királya *Kőrösbánya* határában, Czebe község temetőjében van eltemetve. A dologban főképp az a jellemző, hogy ezt a képtelen párhuzamot és óhajítást a hazafiságával ékeskedni szerető érsek-metropolitának *Metianu* Jánosnak hivatalos lapja közli.

— **Kegyelem a bileki katonáknak.** Egy szejajevói távirat arról ad hírt, hogy a bileki bakák sorsában fordulat állott be. Az elmúlt napokban *Treidler* tábornok hadbíró járt odalent. Bosznia-hercegovinai körútjának befejezése után olyan irányban tett előterjesztést a hadügyminiszternek, hogy a kevésbé súlyosan elítélt katonákat a most szabadságolando öreg bakákkal együtt haza eresszék. Egyik-másik elítéltek le is telt már a büntetése s ezek bevonultak csapattestükhöz. A többi még fegyházban sanyalódó katonák a tábornok hadbíró jóindulata folytán még büntetésének letelte előtt szintén hazamehet. Csak *Kuczka* Mihály, *Pánczél* Lajos és *Molnár* Károly maradnak még továbbra is fogva, de három évi súlyos büntetésüket a legfőbb katonai ítélőszék lezállította másfél évi egyszerű fegyházra, minélfogva legközelebb elhagyják Péterváradot.

— **Egy püspök-fogadás epilógusa.** Megirtuk annak idején a nemzetiségi tüntetést, a melyet a múlt évben, a mikor *Papp* I. János aradi gör. kel. román püspök Nagyszentmiklóson járt, az ottani románok rendeztek, a többek között azzal tüntetve, hogy román nemzeti lobogókkal ékesítették a püspök tiszteletére fölállított dalkaput. A nagyszentmiklósi járás főszolgabírája annak idején a fogadtatás rendezőt 100—100 korona pénzbüntetésre és 2—2 napi elzárásra ítélte. A belügyminiszter ítélete a napokban érkezett le a főszolgabíróhoz, amely szerint a tüntetők bűnöiknek találtattak az első fokú hatóság által megállapított kihágásban és ezért *Opreán* Terentie csanádi pőpa, dr. *Opreán* Nesztor nagyszentmiklósi ügyvéd, *Lipován* Athanáz tanító és *Popovics* János pőpa egyenként 100—100 korona fős és az 1879. XL. t. c. 21. §-ának alkalmazásával 40—40 korona mellékbüntetésre ítéltettek. Egyben elrendelte a miniszter, hogy a *Kaluzser ruhán* a püspökfogadtatásnál használt jelvények utólagosan elkoboztassanak és megsemmisíttessenek. Legsúlyosabb az ítélet *Opreán* Terentie lel-

készre nézve, mert ő eddig államségőy címén élvezett 600 koronányi járulékát is elveszté.

— **A vármegyei tiszviselők és a jegyzők fizetésének rendezése.** Félhivatalosan jelentik, hogy nemsokára elkészülnek a belügyminiszteriumban a vármegyei alkalmazottak, a községi és körjegyzők, a segédjegyzők illetményeinek szabályozásáról szóló törvényekre vonatkozó végrehajtási utasítással és így említett törvényeket mielőbb életbeléptetik. A jegyzők és segédjegyzők fizetésének szabályozásánál nagyon részletes számításokat kell tenni és ezeket most végzik a miniszteriumban.

— **Házasság.** Diszes esküvő folyt le hétfőn a budapesti dohány-utcai zsidó templomban, a hol *Rédei* Irma kasszony, *Rédei* Szidinek, a Népszínház kiváló művésznőjének nővére esküdték örök hűséget *Heitai* Simonnak, Bártfa-fürdő titkáranak.

— **A bécsi kőműves sztrájk.** Bécsből jelentik, hogy az építő- és kőfaragómesterek egyesületének nagyválasztmánya elhatározta, hogy az építőmunkásoknak ama tegnapi határozata következtében, hogy részleges sztrájkba lépnek, szombaton valamennyi az építkezéseknél alkalmazott munkást elbocsátják.

— **A Porcia család gyász.** A *Porcia* hercegi és grófi családot, nevezetesen *Porcia* Aladár herceget, *Porcia* Lucia, *Elvira* és *Leopoldina* grófnőket és *Porcia* Lajos gróf aradi honvédhuszár főhadnagyot, mint részvételt értesülünk, gyász érte. Unokatestvérük, *Ardelean* Jánosné született *Vass* Eleonora Belényesen e hó 21-én, életének 21 ik, házasságának 3 ik évében meghalt. A fiatal asszony halálát férjén és kis leánykáján kívül még atyja, testvérei és előkelő korai gyászolják. A temetés e hó 23-án nagy részvét mellett ment végbe Belényesen.

— **Nagy erdőégés Hunyadmegyében.** *Déavárd* írják: *Petrillán* oláh juhászok, mivel a legeltetést nem engedték meg nekik, boszúból felgyújtották a kincstár tulajdonát képező erdőt, melyben a tűz a nagy szárazság miatt olyan gyorsan terjedt, hogy egy óra alatt körülbelül 100 hold szőlő erdő állott lángokban. Az oláh lakosság összetett kézzel nézte az égést és az előjáróság felhívására sem vonult ki az oltáshoz addig, míg a táviratilag Petrozsényből kért csendőrség meg nem érkezett, melynek kényszerítése alatt a tüzet eloltották. A 100 hold teljesen elégett, a kár mintegy 60—70,000 koronára tehető.

— **Előmunkálati engedély meghosszabbítása.** A kereskedelemügyi miniszter az alföldi első gazdasági vasút részvénytársaságnak a kovács-háza—békéscsabai vonalának *Géza megállóhelyétől* Tót-Komlós község belterületén át *Sámsón* községig vezetendő s törzsvasútvonalával azonos jellegű, keskenyvágányú vasútvonalra az 1903. évi április hó 11-én kiadott előmunkálati engedély érvényét a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

— **Vasutasok sztrájkja Amerikában.** New-Yorknak is vannak sztrájkoló vasutasai. A sztrájkolók a new-yorki New Hafen Hartford vasut rakodói s a sztrájk abból következett, hogy megtartottak szolgálatban egy olyan művezetőt, ki nem tartozott a munkásszövetséghez. A helyzetet komolyiyá teszi az a körülmény, hogy a fűtők nem akarják munkájukat folytatni, aminek következtében teljesen megszűnt a forgalom. *New-Jersey* és *New York* között. A New-York és New England között levő forgalmat is beüzemelték.

— **Egy nyomorék fiúcska segítése.** A kis *Dirnbeck* János javára ma *Aladár* név alatt 3 koronát küldöttek be hozzánk. *Bing* Béla ur részéről ugyane célra öt koronát kaptunk. Az adományokat eddigi gyűjtésünkhöz csatoltuk.

— **Pánik egy templomban.** *Zágrádból* jelentik, hogy az ottani jezsuita templomban pünkösd vasárnapján tűz ütött ki. A főoltár mellett az egyik gyertya ugyanis ferdén állott. Egy hölgy az esernyőjével akarta a gyertyát

megigazítani, mire az feldőlt. A papirdiszítések tüzet fogtak s csakhamar az oltár is lángba borult. A templomban nagy pánik támadt, melyben ötvenen könnyebb sérüléseket szenvedtek. A tüzet könnyű szerrel eloltották.

— **Pöstyén fürdőről** veszszük lapunk tudósítójának azon örömdetes hírét, hogy ott már a kora májusban mintegy 500 vendég terüzködik, kik a világ minden tájáról sereglettek ide össze. Szép bizonyítéka ez azon régi igazságnak, hogy a magyar fürdő is emelhető és megkedvelhető a nagy közönséggel, ha ismerjük annak módját. Pöstyén ezen tekintetben csakugyan irányadó. Lakás és ételmezés tekintetében nagy konkurrencia uralkodik, melynek következtében mintegy 2000 lakszoba s csaknem egy tucat vendéglő törekszik a beözönlő vendégek kielégítésére. A fürdő agilis vigalmi bizottsága csak az imént nyitotta meg az új csónaktelepet, mely a Vág folyón tesz lehetővé nagyszerű kirándulásokat. Legközelebb egy új nagy stílusú lövölde nyílik meg szinte a vendégek szórakoztatására. Ha pedig hozzá tesszük, hogy a fürdő gyógyhatásában csakugyan európai nevezetességre tudott szert tenni, elmondhatjuk, miszerint Pöstyén méltán megérdemli, hogy azt a magyar közönség szívesen látogassa.

— **Marik János a Lipótmezőn.** *Marik* Jánost, *Ujhelyi* Lipót gyilkosát, kit az orvosi vélemény folytán, mint beszámíthatatlan elmebetegét, a fegyházból kibocsátottak, ma az aradi szegényházból a budapesti Lipótmezőn levő állami elmegyógyintézetbe szállították.

— **Agyonnyomott iskolástlu.** Tegnap délután öt óra tájban *Krisz* Miklós *mária-radnai* szőlőcsoász fia, a tizenkét esztendő János, több iskolatársa kíséretében kiment a faluhoz közel fekvő szőlőhegyre játszani. Utjokközben egy hatalmas lefűrészelt cseresnyefatörzsre akadtak, a melyet kényelmes pihenőhelynek téllván, leültek rá. *Krisz* János valamivel lejjebb a fűbe játszott, mikor társai mozzgatni kezdték a vastag fatörzset, mely hirtelen kimozdult helyéből és gurulni kezdett a lejtőn. *Krisz* János, a ki már későn vette észre a fenyegető veszélyt, nem tudott idejekorán félreugrani, úgy, hogy a súlyos fa keresztülment rajta és testét teljesen összenyomta. A szerencsétlen fiú, a kinek mellkasát és bordáit nyomta össze a fa, azonnal meghalt. Atyja, a ki a szerencsétlenség színhelyéhez közel dolgozott, karjaiban vitte haza a kis holttestet.

— **Az aradi építőmunkások szakegylete.** Az aradi építőmunkások meg akarják alapítani a magyarországi építőmunkások országos szakegyesületének helyi csoportját. E célból erős mozgalmat indítottak maguk között, s kérésüket írásba foglalva be is nyújtották a város kapitányi hivatalához.

— **Változás a telefonban.** A helybeli postafőnökség az alábbi sorokat teszi közzé: A távbeszélő előfizetőket értesitem, hogy a legutóbb kikézbcsített és 1904. ápril hóban megjelent névsorban 279 számú előfizetőül *Szirmai* és társa, 270 számú előfizetőül *Kun* József és 539 számú előfizetőül *Stengl* és *Spielmann* tévedésből lettek kinyomtatva amennyiben nevezettek még bekapcsolva nincsenek. Tisztelettel kérem a távbeszélő előfizetőket ezen számok alatt felvett neveket a névsorban kitörölni és őket egyáltalán nem kérni. Megjegyzem, hogy 539 számú előfizetőnek *Krause* Gusztávné lett i. hó 22-től kezdve bekapcsolva. Arad, 1904. május 24-én. *Szél* Ernő p. t. felügyelő.

— **Bolgár diákok Budapesten.** Budapestről írják: A szadovai és pleynai kertészeti és szőlészeti iskola harminc növendéke tegnap délután kirándulást tett a m. kir. kertészeti tanintézet ménesi úton levő telepére három tanára vezetésével. A növendékeket a tanári kar élén a távollevő igazgató helyett *Győry* István tanár fogadta s kalauzolta a szőlőtelepen, növényházakban, gyümölcsöskertekben, a hajtatóépületben s a hallgatók és növendékek bemutatatták a kertek különféle művelését. A vendégek nagy élvezettel szemlélték az amugy is gyönyörű fekvésű telepet, a munkálatokat s közel három órai időzés után Budafokra rándultak az ottani pincészet és szőlészet megtekintésére. Itt a vendégeket *Rács* István igazgató szőlészeti biztos kalauzolta s mutatta be a pin-

ce és borkezelést. A növendékek ma a város nevezetességeit tekintették meg, holnap utaznak haza.

— **Asszony-peer.** Londonban nagy ünneppességgel ülték meg Angela Georgina Burdett Courts baroness kilencvenedik születésnapját. O az egyetlen angol nő, aki érdemeiért a peeri méltóságot kapta kitüntetésül. O az, akiről Edvárd király azt mondotta, hogy az anyja után ő érdemli meg leginkább az angol nép becsülését. Nagy vagyonával, amelyet miss Angela Burdett 1887-ben Coutts bankárral való házassága révén örökölt, egészen a közhasznú működés terére lépett. Az ő költségeire sok templomot és iskolát építettek, jótékonycélu intézeteket és Dél-Afrikában, Viktoriában (Brit Columbia) püspökségeket alapítottak. — Angolországban az imperialisztikus áramlatok egyik harcosának lehet tekinteni. Az angol gyarmatok vezető elemei ötven év óta állandóan fordultak hozzá segélyért és tanácsért. És sohasem hiába. Fiaival korában sok házassági ajánlatot kapott. Kérő között volt a későbbi III. Napoleon is, de azért nem engedett a császárnak, amely az esetleges koronában áradt feléje. Annak idején, amikor elterjedt a híre, hogy Wellington hercegné lesz, megkérdezték a herceget, igaz-e a dolog.

— Azt mondtam, megérdemelné, hogy hercegné legyen, de nem azt, hogy azzá akarom tenni. — felelte a herceg.

Mikor pedig a miss értesült erről a beszélgetésről, nyugodtan ezt mondotta:

— Ugy vélem, a hercegnek úgy kellett volna befejeznie, „de nem azt, hogy azzá tehetem...”

A kiváló asszony különben egyik legjobb barátja volt Viktoriá királynőnek leánykorában.

— **Köszönetnyilvánítás.** Az erzsébetvárosi Tetvérség ughonvédek segélyező asztaltársaság által 1. hó 15-én rendezett majális alkalmával felülfizettek:

Hady Antal 12 korona, Ipar és népbank, Polgári takarékpénztár, Victoria takarékpénztár, Megyei takarékpénztár, Csanádi takarékpénztár, Első Aradi takarékpénztár, Névtelen asztaltársaság, Bur asztaltársaság, özv. gr. Almásy K.-né, Muskát Miksa, Szida Milán 10—10 korona. Dr. Csák Cirkák, Deutsch Bernát, Leopold Zsigmond, Hivatal szolg. egylete, Hegedűs László, Sármezei Endre, Kőműves szakegylet, Pálkás János, N. N. 5—5 korona. Oszták magy. bank, Fritz József, Bing Vilmos, Asztalos kör 4—4 korona. Weisz Mor és fiai. Révész Adolf, Magyar Ferenc, Domány József 8—3 korona. Vojtek Kálmán, Andrányi K. utódai, Rozsnyai Kálmán, Karácsonyi Antal, Aradi Cipészek t. sz. v. kezete, Herold Gyula, Laczay Gyula, N. N., Róth testvérek, Ilics B., Eles Armin, Hoffman Antal, Funkestein József, Lukácsy Lajos, Kiss József, Varjassy Lajos, Szathmáry Géza, Robitsék Agoston, Hegyi Antal, Rovánovszky Gyula, Babarczy József, Nachtnébel Odón, Kövér Lajos, Laczay István, Gelényi Ernő, Szilárd Győző, Szathmáry János, Rittler János, Bozsik Ernő, Szidór János, Frick József, Tabakovits Emil, ifj. Kállay Nándor, Maresch Gyula, S. G., Péterffy Antal, Betűszedők szakegylet, Pankov Viktor, Janka Mihály, Czako Lajos, Simay István, dr. Müllek Lajos, Berecz Károly 2—2 korona. Román Róbert 1.80 fillér. Groszmuk János 1.40 fillér. Gásza Béla 1.30 fillér. N. N. 1.20 fillér. Kánya Géza, Réthy Viktor, Gavrillette M., Pöhm és Gedeon, Gebhart István, Reinhardt Fülöp, ifj. Klein Mór Vojtek és Weisz, Barthos Domokos, Beleznay János, Kotz József, Szathmáry Mihály, Anderschütz Rezső, Tüdös Béla, Mayer Ottó, Holló István, Gábor Péter, Pálffy István, Sándor Ede, Sebes Ede, Vetsey Jenő, Kállay Nándor, Habereger Lajos, Jeney László, Kemény Antal, Kovács Jakab, Edy Illés Gábor, Aggályi János, Székely Károly, Vincze Endre, Joanovits Sándor, Löw Kálmán, Hajós Ferenc, Isztray Géza, Neuhinger Béla, Laboda Ferenc, Schor Lajos, Berger Gyula, Fejér Gyula, Horváth János, Tóth Mihály, Kállai Ernő, Hamedli Ferenc, Schwell Gusztáv, Deutsch Izidor, Wormser Antal, Braun és Schuch, Stengl és Spielman, Barcza István, Tenczlinger Károly, Kovács Ferenc, Zsuk Döme, N. N., Bikkei Irma, Illosvai István, Matancs János, Erdős Bogdán, Paóczy István, ifj. Ehrlich J. Lenkei György, Hajdó Béla 1—1 korona. Fényes János 80 fillér, Varga János, Galló István, Braun Jakab, Weisz N. Mátyás János, N. N., M. N. 60—60 fillér. Vaszi György, Malczanek Ferenc, Boros Sándor, Stefan János, Kadinszky Bandi, Wittman Boldizsár, Szappanos József 40—40 fillér. Hoffman Ferenc, Marjanaszku János,

Tolp János, Kolozsi Sándor, Szekeres Lajos, Czudar János, Szerendán Kornél, Szablóczky Gusztáv 20—20 fillér. Farkas N. 10 fillér, mely felülfizetéseikért fogadják az adományozók ez uton hálás köszönetünk nyilvánítását. Az asztaltársaság nevében: Mayer Nándor s. k. elnök. Tamás Pál s. k. titkár.

— **Agyonijesztett ember.** A rossz tréfa sujtóbb a legnagyobb csapásnál. Tömerdek áldozata van eddig a rossz tréfáknak és az áldozatok száma ma éjjel megzsaporodott egygyel. Budapesten egy mulatozó társaság ugyanis annyira ráijesztett egyik tagjára, hogy a szerencsétlen ember, aki szívbaia volt, összeesett és azonnal meghalt. A mentők már csak a holttestére akadtak. Kreich Mátyásnak hívják a szerencsétlen embert; körülbelül negyven éves, foglalkozására nézve körműves. Kreich tegnap este egy külső váci uti kocsmában fogyasztotta a sört. Egy óra felé fölkel és négy-öt társával megindult hazafelé. A Ferdinánd hid lábánál a barátok elbucsztak tőle, azt mondták, másfelé mennek. Kreich egyedül folytatta útját. Mikor a hid közepére ért, hangokat hallott a sötétben. Az egyik hang azt mondta: „Old meg!” A másik hang azt mondta: „Lelövöm!” A következő pillanatban két sötét alakot látott Kreich maga előtt. Az egyik bicskát tartott a kezében, a másik dörgő hangon mondta:

— *Pénzt vagy életet!*

Kreich Mátyás összeesett és rettenetes görcsökben feldoklott a hid kövezetén. A támadók, kik nem voltak mások, mint Kreich jókedvű pajtásai, egyszerre komolyan vették a dolgot, ápolni kezdték és kihívták hozzá a mentőket. Az agyonijesztett emberen azonban már nem lehetett segíteni. A tréfa megölte. A holttestet a boncoló intézetbe vitték. A rendőrség vizsgálatot indított a dologban.

— **A férfi divatcikkek beszerzésére alkalmasabb bevásárlási forrást nem találhat,** mint Porter Vilmos Nagy Áruházát a Szabadságtéren. Igazán bámulatos, hogy oly rendkívüli jutányos árak mellett a közönség igényeit annyira ki lehessen elégíteni, mint az Porter Vilmos Nagy Áruházában tapasztalható.

— **Bérmajajándék** legszebb, legizlésebb és legolcsóbb áron kapható óriási nagy választékban Weinberger Ferenc jó hírű szolid ékszerészüknél Andrássy tér, Központi szálló épület. Ugyanott egy jó házból való fiu, tanulónak felvételt.

— **Parketta** tükörfényes lesz Vojtek és Weisz-féle parkett-viasz használatától 1 doboz 1 korona. 44

— **x— A hölgyek eleganciájáról** legjobban az ékszer ipar gondoskodott, mert majdnem minden testrész díszítésére egy ékszertárgyat talált fel, mint pl. a fej ékszerei: a korona, a diadéma, a fülnek a ülbevalók, a nyaknak az aranynyakláncok, a mellnek a mellűk, a deréknek a hosszú nőiláncok és nőiőrak, a karnak a karláncok, az ujnak a gyűrűk, a szemnek a szeműveg. S mindezen felsorolt ékszertárgyak a közelgő bérmáj, ajándékul, a legdivatosabb, legizlésebb kivitelben, dus választékban és meglepő olcsó árak mellett beszerezhetők Farkas Streicher cégnél. Különbejárat az ékszerüzletbe Tökölly tér 1. Bejárat a zálogházba Lázár Vilmos u.

Lázongás a földesurak ellen.

(Fölgyújtott urasági birtokok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

A szomszéd Biharvármegye népe mindenfelé forrong s a mag, a melyet esztendő hozsuzora óta szociálista izgatók vetettek el, véresen kel ki s a pusztulás elkövetkezését hirdeti. Az érmellék józan, becsületes magyar parasztjai lázonganak. Egyik nap csendőrt gyilkolnak, a másik nap kenyéradó uraságuk birtokát perzselik fel. Sötét és komor a jövő képe s a komor szemhatáron az aratási sztrájk réme fenyeget.

Az Érmihályfalva mellett fekvő Gálospetri község határán két nagyobb birtok terül el. Az egyik Draveczky Gyuláé, a másik Fráter Vinczéé. Terjedelmes uradalmi birtok mind a kettő, sok száz ember él a birtok után tisztességesen. A két földbirtokosnak ezideig nem is volt baja a munkásokkal. De most, hogy a földművelő

szociálisták egymásután alakítják meg szervezeteiket, a gálospetri-i nép lelkében is fellebbogott az urak elleni gyűlölet. A gyűlölet a pusztító veres kakas alakjában jelentkezik s miatta napok óta rettegésben él a környék lakossága.

Egy hét óta úgy a Draveczky Gyula, mint a Fráter Vince birtokán megjelenik a veres kakas, a pusztító tűzvész. Draveczky birtokán egymásután égnek le a szalma és széna kazalok, kukorica görök, gazdasági épületek. A tűz rendszeren estefelé üt ki és pedig olyan félelmetes erővel, hogy az oltásra gondolni sem lehet. Fráter Vince birtokán egy hét alatt leégett 1200 mássa szemes kukorica s a birtokon levő összes gazdasági épület. A szép uri birtok most a pusztulás komor képét mutatja. Rombban állnak az összes gazdasági épületek, segédlakások, tönkre ment minden takarmány. A kár az eddigi becslés szerint Fráter birtokán hatvanháromezer korona.

Draveczky birtokán szintén a pusztulás az ur. A birtok épületei csonkán meredeznek az égnek, az elégett szalma és széna kazlak pernyéjét a hetedik határba viszi a nyargaló tavasz szellő. A zöld fűtengert is fekete pernye borítja. Draveczky kára az eddigi becslés szerint 25—30 ezer korona.

A tűz gyújtogatásból keletkezett. De hogy ki hajtja végre a pusztító munkát, azt biztosan nem lehetett megállapítani. A csendőrség eddig több embert letartóztatott, de ezek általában tagadnak. Tisza István gróf belügyminisztert az érmihályfalvai főszolgabíró táviratilag értesítette a rendszeres gyújtogatásról. Tisza azonnal táviratozott s elrendelte, hogy a fenyegetett birtokok megvédelmezésére egy század katonaság vonuljon ki. A főszolgabíró katonái erő kivonulását egyelőre nem tartotta szükségesnek, minthogy a birtokok biztonságának megőrzésére a csendőrség is elegendő erővel rendelkezik. A birtokokat az érmihályfalvai csendőrség őrzi.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Szerkesztők pöre. Az aradi törvényszék főtárgyaló tanácsa előtt ma egy annak idején kinos feltűnést keltett ügyet tárgyaltak. Tavaly előtt augusztus hónapban Schröder Béla, az „Arad és Vidéke” szerkesztője „A zsurnalisztika fattyu hajtásai” cím alatt bírálat tárgyává tette a „Füles Bagoly” egyik számában megjelent rajzot s ebben a bírálatban kemény megrovásban részesítette az újságot, melynek szerkesztője Horváth K. Vilmos erre „Schröder Bélák” cím alatt hasonló kemény és sértő hangon válaszolt. Mindkét lap szerkesztője erre kölcsönösen feljelentette egymást nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás miatt. A két ügyet a törvényszék egyesítette és együttesen tárgyalta ma délután. A tárgyalás elnöke Köller János, a szavazók Földes János és Kovács József voltak. Schröder Béla védője Parecz Béla dr., Horváth K. Vilmosé Hajkovits Velimir dr. volt. A bizonyítási eljárás, melynek során mindkét vádlott a cikkeik szerzőségét elismerte, hamarosan véget ért, mire a törvényszék visszavonult ítélethozatalra s a régóta húzódó ügyet első fokon a következő ítélettel fejezte be: a törvényszék mindkét vádlottat bűnösnek mondotta ki a nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés vétségében s ezért úgy Schröder Bélát, mint Horváth K. Vilmost egyenként 60 korona 10 és 20 korona mellékbüntetésre ítélte s kötelezte mindkettőt, hogy a rájuk vonatkozó ítéletet mindegyik a saját lapjában a jogerő beálltával közölje. Az összes felek felebezték.

§ Mágias sajtópör. Mágias Emánuel temesvári hírlapíró, a temesvári „Controla”-ban azt írta volt, hogy Ciorogár Román aradi szeminariumi igazgató, a nagyszebeni egyházi kongresszuson előadói minőségében, a hittan tanítására vonatkozólag tett előterjesztését plagizálta a nagyszebeni egyházmegye szentszékeinek egyik körleveléből. Ciorogár e cikkért sajtópört indított Mágias ellen. A temesvári törvényszék Mágiaszt rágalmozásért három hónapi fogságra ítélte. A temesvári kir. tábla ez ítéletet helybenhagyta. Mágias ez ítélet ellen felebbezett a kuriához, csatolva az érseki szentszéknek egy igazolványát, melyben Metianu János nagyszebeni ések igazolja, hogy Ciorogár tényleg plagizálta a tett előterjesztését. A kuria, a mint temesvári lapok írják, mindkét bíróság ítéletét megváltoztatva, Mágiaszt felmentette a véd és annak következményei alól.

§ A vasuti sztrájkbizottság bűnpöre. A budapesti büntetőtörvényszék a vasuti sztrájkbizottság pörében a főtárgyalást június hó 3-ára tűzte ki. A tárgyalásra eddig csak azokat a tanukat idézték meg, akikre a királyi ügyészség hivatkozott, mert a vizsgálatot mellőzték és így a védelemnek az előzetes vizsgálat alkalmával nem volt módjában tanukra hivatkozni. Most azonban sürgős beadványt intéztek a főtárgyalás elnökéhez, Oláh András dr. törvényszéki bírósághoz, amelyben számos tanu beidézését kéri. Ezek között szerepel Tisza István gróf miniszterelnök, akit arra a körülményre kérnek kihallgatni, hogy a parlamentben elmondott beszédéhez kitől kapta a vasutasokra vonatkozó adatokat, továbbá első beszédében miért mentette a vasutasokat, akik ellen aztán kiméretlenül lépett fel. Hieronymi Károly kereskedelmi miniszterrel az ügyészi vádirattal szemben azt akarják bizonyítani, hogy a vasutasok sztrájkja nem volt tervszerűen előkészítve és bujtogatások, izgatások nem történtek. Rudnay Béla főkapitányhoz azt a kérdést kívánják intézni, hogy ki adott neki fölhatalmazást, utasítást a Horvátországból érkező több száz vasutas letartóztatására, amit a védelem törvénytelen intézkedésnek tart. Vörös László országgyűlési képviselővel azt a körülményt bizonyítják, hogy a tömeges letartóztatás volt egyik főoka annak, hogy neki, mint a kormány képviselőjének, a sztrájk megszüntetésére irányuló békeakciója nem sikerült. A védelem ezenkívül erősen készül arra, hogy a kormány eljárását a legélesebb kritika tárgyává teszi, hogy ily módon a sztrájkpör minden oldalról meg legyen világítva. Végül kéri, hogy tekintettel a vádlottak és tanuk nagy számára, másrészt a pör iránt tapasztalt általános érdeklődésre, a tárgyalást ne az aránylag nagyon kicsiny I. számú teremben, hanem az esküdtzéki teremben tartsák meg. Ezt az utóbbi kívánságot, a mi méltányos, bajosan teljesítik, mert június hó 3-án az esküdtzéki teremben a pestvidéki esküdtzbíróság tart főtárgyalást. Hír szerint a tárgyalásra az elnök nem bocsát ki belépőjegyeket, így hát mindazok bejuthatnak majd a terembe, akik idejekorán jelentkeznek.

§ Egy borkereskedő bűnpöre. Müller János horgosi borkereskedő a múlt év őszén egy trieszti exportőrre megbízásából megvásárolta a Pálcs környékén kapható összes borokat. A megvásárolt borok kiméréséhez Müller egy mindenki által 57 liternek hitt és annak is jelzett edényt használt. Később azonban kitűnt, hogy a borkereskedő becsapta az eladókat, mert az egyakónak vélt ürmérték nyolc literrel több bort fogadott magába mint jelzése. Bedesura József tanító feljelentésére a vizsgálat folyamán az is tűnt ki, hogy a mérőedényhez még egy dongát illesztettek bele, miáltal az kibővült, de kiderült az is, hogy Müller nem a trieszti cég, hanem a saját maga javára csapja be a szőlősgazdákat. A szabadkai törvényszék a vádlottat bűnösnek mondotta a csalás vétségében s ezért 3 havi fogságra, 100 korona pénz-

büntetésre és egy évi hivatalvesztésre ítélte. A szegedi tábla helybenhagyta az ítéletet. A kir. Kuria Neuberger Ignác előadásában megsemmisítette ez ítéletet annak kiderítése végett, hogy Müller vajjon tudott-e a hamis ürmértékről, s maga készítette-e s hogy a panaszosnak mennyi a tényleges kára. Ezeknek a kiderítése végett a Kuria utasította a szabadkai törvényszéket új tárgyalásra.

NAPIREND.

Május 26. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Fülöp. — Protestáns naptár: Fülöp. — Görög-keleti naptár (május 13.): Glicéria. — A nap két 3 óra 56 perckor, nyugszik 7 óra 26 perckor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Breklyemuseum helyisége melletti ülésterem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Melegebb, semmi, vagy kevés csapadék.

Május 26. Az aradvidéki tanítóegyesület új-szent-anna-világosi körének tavaszi ülése délelőtt 8 $\frac{1}{2}$ órákor (Zimánd-Ujfalu.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az aradi kereskedelmi és iparkamara 1904. évi május 31-én (kedden), délután 5 órákor saját székházában lévő nagytermében teljes ülést tart, melynek főbb tárgyai a következők:

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata a kamara szervezeti szabályzata és ügyrendje tárgyában. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter leirata Ottlaka község hetivásáraitra sertések felhajtásának megengedése tárgyában véleményadás iránt. Ugyanazon miniszter Nagydág község vásári helypénz díjszabályzatára véleményt kérő átirata. Arad sz. kir. város tanácsának véleményt kérő átirata a tervbe vett kiviteli vámok ügyében. Ugyanannak átirata véleményért a városi vámdíjszabályzat 22 ik tételének d) pontjában foglalt kedvezmény törlése tárgyában. Csanádvármegye alispánjának átirata a vármegyei kéményseprési szabályrendelet felől adandó vélemény iránt. Aradvármegye alispánjának átirata Simánd községben a marhahus-mérés szabaddá tétele tárgyában. Arad sz. kir. város főkapitányának iparkihágási ügyben véleményt kérő átirata. A magyarországi bortermelők és borkereskedők országos szövetségének, valamint a soproni tarskamárának felterjesztései az olasz borvám ügyében. Révész Nándor lev. tag javaslata a postatakarékpénztári intézményt érdeklőleg. A vasárnapi munkaszünet kérdése (Megyeszínház község, makói ipartestület, pozsonyi főnökök és alkalmazottak nagygyűlésének megkeresései.) A makói ipartestület átirata a kisiparosok részére kedvezményes vasuti utazás kieszközölése iránt. Az aradi cipészek bortermelő szövetkezetének átirata a cs. és kir. hadsereg részére kisiparosok által szállított bőrneműek (lábbelik) árának emelése érdekében.

— Sertés behozatal Horvát-Szlavonországból. Budapestről írják: A budapesti hentes-ipartestület, a múlt évi decemberben, reá mutatva a Magyarországon egyre fokozódó sertéshiányra, azt kérte a földmívelésügyi minisztertől, engedné meg Horvát-Szlavonországból sertések behozatálát, akár a budapesti szabad sertés-vásárra, akár a zárt sertés-vásárra, azonnal való levágatás céljára. A földmívelésügyi miniszter, a ma érkezett leiratában tudatja a székesfőváros hatóságával, hogy a kérelmet, ilyen általánosságban és alakban, ez idő szerint nem teljesítheti. A budapesti zárt sertés-vásár ugyan is első sorban annak a hazai sertés-állománynak az értékesítésére és forgalmára van berendezve, mely a föllépett ragadós sertés-betegségek miatt, a tovább tartásban veszélyeztetve van. De azért sem járul a miniszter a kérelemnek ilyen alakban való teljesítéséhez, mert ennek a zárt sertés-vásárnak a forgalmi adatai azt mutatják, hogy a földhajtások a valóságos keresletet idáig meghaladják.

S z e s z ü z l e t.

— Május 25. —

Mai jegyzetünk: Kész árt nagyban nyers szesz 140 korona, kicsinyben 152 korona; finomított szesz nagyban 152 korona, kicsinyben 154 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Szárazított mazsola 12-80—13— korona mmátsánsként.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 25.

Delitőzsde. Buzakinál mérsékelt, vételkedv korlátozott. Kedvtelen irányzat mellett 10,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonafajták változatlanok. Időjárás szép.

Estitőzsde. Berlin 1 olcsóbb.

Zárhat 12 órákor:

Buza májusra	8.42—8.45
Buza októberre	8.78—8.79
Rozs októberre	6.81—6.82
Zab májusra	5.45—5.48
Zab októberre	5.72—5.73
Tengeri májusra	5.10—5.15
Tengeri júliusra	5.23—5.24
Répe augusztusra	10.90—11.—

Zárhat 5 órákor:

Buza májusra	8.42—8.45
Buza októberre	8.75—8.76
Rozs októberre	6.78—6.79
Zab májusra	5.45—5.48
Zab októberre	5.73—5.74
Tengeri májusra	5.10—5.15
Tengeri júliusra	5.28—5.29
Répe augusztusra	10.90—11.—

Zárhat 5 órákor:

Oszták hitelrészvény	643.75
Magyar hitelrészvény	753.50
Leszámitóbank részvény	453.50
Rima-Murányi vasmű részvény	490.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	636.50
Közuti vasut	578.—
Városi villamos vasut részvény	330.50

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi május hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.25	Gyorsvonat délelőtt 12.12
Gyorsvonat délután 4.16	Személyvonat d. u. 3.29
Személysz. tv. d. u. 4.51	Gyorsvonat este 7.04
Személyvonat este 9.30	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.25	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.22	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinról délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.02	Radnáról délután 2.36
Radnáról délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.01
Gyorsvonat este 7.11	Radnáról vas. és ün. e. 8.07
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.40
Személyvonat d. e. 12.17	Személyvonat d. u. 3.42
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 4.50	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 6.59
Személyvonat d. u. 4.06	Személyvonat éjjel 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról sv. reg. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.27	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahonról sv. d. u. 4.25	Személyvonat este 6.49

Limbeck János

első magy. kir. szab. érokeporeő-gyára és temetésrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Ozv. Perliaky Antalné szül. Szittyai Alojzia a maga, úgy nagyszámu rokonai nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatja a forrón szeretett és felejtethetetlen jó fivér, illetve rokon

SZITTYAI MIKLÓS,

gyógyszerésznek,

1. évi május hó 25 én, déli 12 órákor, életének 74-ik évében, rövid szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után történt csendes elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai május 26 án, délután 5 órákor fognak a felső temető halottas csarnokában a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és az ugyanottani temetőben örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szent mise a boldogult lelki üdvéért május 20-án, délelőtt 8 $\frac{1}{2}$ órákor fog a főt. Minorita-alyák templomában az egek Urának bemutata taini.

Arad, 1904. május 25 én.

Aldás és béke lengjen hamvai felett!

Bérmálási Ajándékul

legalkalmasabbak az ifjúság számára ké-
szült **Hock János-féle**

bérma-imakönyvek,

melyek nálam különféle izléses kötésekben kaphatók. Azonkívül nagy választékban raktáron vannak egyéb, az ifjúság részére irt imakönyvek. Továbbá felnőttek számára a **Hock, Albach, Orczy Thekla, Zádori, Tárkányi, Munkay, Sujánszky-féle** stb. imakönyvek a legizlésesebb, legszebb csont- és bőrkötésekben, óriási választékban.

Meglepő olcsó árak!

Vizsgalapok ára százanként 1 kor.

Egyben ajánlom

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

melyben az összes újdonságok azonnal kaphatók. Magyar, német, francia és angol irodalom. Havi kölcsöndíj 1 kor. 20 fill., vagy kötetenként 8 fillér.

Pontos kiszolgálás vidékre is.

A könyvek újak és tiszták.

Uj magyar, német, francia és angol jegyzékekkel készséggel szolgálok vidékre bérmentve. Legújabbak érkeztek: Eötvös Károly: A nagy per, mely ezer éve folyik. Eötvös Károly: A nazarenusok. Beksics: Kódos problémák, Edmond Rostand: A napkeleti király kisasszony. Ferenczy Ferenc: Flirt, Tömörkényi István: Gerendás szobákból, Dénes: Nemes Károly pályafutása, Herczeg: Kéz kezét mos, Verne: A két Kip-testvér, Szikra: A fölfelé szállók, Kenedi: Lőporfüst, Zobelitz: Krach, Anny Wothe: Verfehmt Zobelitz: Gräfin Langeweile, Viebig: Das schlafende Heer, Tinayre: Das Haus der Sünde, Mattasich: Memoiren aus den letzten Jahren, Budde L: An stillen Wassern, Bilse: Aus einer kleinen Garnison, Zobelitz: Der goldene Käfig, Valdagne: Vicaisens Beichte, Georgy: Gross Berlin, Frau Schlitz, Rose: Kerlebens Flitterwochen, Eschtruth: Jedem das Seine, Birkenfeld: Der Oger, Mann Thomas: Buddenbrook (Verfall einer Familie), Willy: Un vilain monsieur, Saussay: Chairs epanouies stb.

30,000 kötetes

zenemű-kölcsöntár,

melyben minden új zenemű azonnal kivehető. 259 oldalas zenekölcsöntári jegyzék. Vidéki bérlők is a legelőzékenyebb kiszolgálásban részesülnek. Kölcsöndíj a zenekölcsöntárban havi 1 K. 40 f., vagy hangjegyként 14 fillér.

Kiváló tisztelettel:

104

Kerpel Izsó

könyv-, zenemű- és papir-kereskedése, anti-quariuma, könyv- és zenemű kölcsöntára

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Elíz-palota.)

Városl. és megyei telefon: 385.

CSARNOK.

A halott képe.

(Elbeszélés.)

Irta: **Daniele Oberto Marrama.**

— Olaszból. —

[1]

— A természetfölötti? — mondta Guido Rambaldi s ellökte maga elől a sörös poharat, a melyre addig ráhajította arcát s nézte a pohár üres fenekét nagy csöndesen. — A természetfölötti? Ugyan ki beszélhet arról tárgyismerettel? Ki tudná megmondani ugyszintén, van-e határvonal a között, a mi van s a mi látszik? Ki szerzett eddig jogot arra, hogy különbséget tegyen a látomás és a valóság között?

Alberto Viscardi, a kis szkeptikus és gunyos nyelvű pupos, a ki szemközt ült vele a Caffé Fortunio kistermében, vállat vont és fölötte mosolygott. Mi is, a kik körül ültük az asztalt, s a kik azt a mélabus novemberi estét azzal töltöttük, hogy iszogattuk a sör és paradoxonokat köpködtünk a villamos lámpák fehér fényében, a melyet megsokszorozva vertek vissza a tükrök, mi is meglepetten sziszszentünk föl.

— Ugyan már no, Guido! Azt hiszem, elvetted a súlyot! — kiáltott föl egyikünk. — Ordögadta! A látomás elvégre is csak látomás, a valóság pedig...

— Valóság! — egészítette ki a mondatot a kis pupos s akkorát kacagott, hogy mellén a pup csak úgy emelkedett belé.

Guido Rambaldi szóltanul ült néhány pillanatig s végigjártatta rajtunk tiszta, nyugodt tekintetét.

— Nem, barátaim, — mondta azután halk hangon — a látomás néha valóság... Néha az, a mi látszik: valósággal van... És talán az életben mindannyiunknak...

— Történet van a begyében! — szakította félbe Viscardi, a ki felszökött ültéből és nagy lendülettel lóbálta hosszú karjait. — Erre való volt tehát a furcsa bevezetése...

— Halljuk a történetet! A történetet! — kiabáltuk tréfás lelkesedéssel mindannyian és akkorát csapogattunk öklünkkel az asztalra, hogy a poharak és korsók táncot jártak bele: egy zsörtölődő öreg ur, a ki jó ideje figyelt már bennünket a terem egyik szögletéből, dühében fölkel és távozott, megvető dol okat dörmögve a mai fiatalságról, a melyet akkor este képviselni szerencsénk vala.

— Nem mese, nem történet — mondta Rambaldi bizonyos szomorúsággal, a mikor elhallgattunk. — Csak egy rövidke epizódja újságíróéletemnek; nem a mainak, a „cikkiró” nyugodt életének, hanem a két év előttiének, a riporter lázas, nyugtalan, ördögös életének.

— Szólj meg hát, oh, regényíró! — szavalta a kis pupos, azzal hátravetette nyomorék kis derekát és cigarettára gyújtott. — Nem látod, milyen figyelmesen hallgatunk?

De barátunk gunyos megjegyzése nem vert visszhangot; Guido Rambaldi arcán valami különös fájdalom fejeződött ki; olyan volt az, mint valami messze, homályos világosságnak a visszavert fénye; egyikünk sem merte megzavarni a csöndet, a mely lebecsült a kávéházra; a kávéházra, a mely maga is szomorú volt azon a szomorú novemberi estén.

— Jó, — mondta Guido s lehorgasztotta fejét, mintha emlékeit gyűjténé. — Látomásokról beszéltem meg a valóságról, s kételkedtem annak a határvonalnak létezésében, mely a kettőt elválasztja egymástól. Hát jó, elmondom mi az oka kételkedésemnek.

Három esztendeje éppen, — riporterkoromnak legfényesebb szakaszát éltem akkor, utazó riporter voltam — a szerkesztő egy este beszélt és teketória nélkül így szólt:

— Távirat jött Foglából; az van benne, hogy a nápolyi vonalon vasúti szerencsétlenség történt. Valami nagyszabású összeütközés egy alagut szája előtt; háromszáz halott; a petróleumtartályos kocsik kigyultak; hatvan sebesült. Onnek rögtönösen oda kell indulnia. Egy óra múlva indul a vonata: a mi részletet megtud, sürgönyözze meg a reggeli kiadás számára; holnap délelőtt pedig adja föl a katasztrófa leírását az esti kiadás számára... Csak aztán hatásosan írja meg...

Ezt az utolsó mondatot olyan parancsoló rövidséggel mondta, mint egy vezér, a ki a döntő küzdelem hajnalán kimondja a hősi jelzőt, a melylyel emberei a halálba fognak indulni. Azzal elbocsájtott.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Május 25. —

Központi szálloda. Rozvány József birtokos Lippa — Strausz Antal magánzó Vajdahunyad. — Gramer Arnold utazó Budapest. — Orovitz Emil igazgató leánya Abbázia — Kovács Emil utazó Budapest. — Veiner Samu utazó Bécs. — Steinhart Emil utazó Bécs — Konrad Henrik utazó Berlin. — Grünhut Géza utazó Lugos. — Deutsch Henrik utazó Budapest. — Fleigl József utazó Bécs. — Korvigh Károly főmérnök Bécs. — Kardos Ignác utazó Brád.

Baross-parki kiosk.

Ma és minden csütörtökön
délután 6 órától 8 óráig

katonazene

a csász. és kir. 33. gyalogezred zenekara által.

Szabad bemenet.

Szabad bemenet.

J. hó 29-én, vasárnap este 8 órától 11 óráig szintén

katonazene.

— Belépti-díj 20 fill. —

Számos látogatásért esd

Süss Mór.

Ajánlunk háztartási, mindennemű ipari czélokra, ugyszintén

vasaláshoz

elsőrendű, száraz, darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Felhívjuk igen t. vevőink

figyelmét

azon körülményre, hogy takaréktüzhelyben főzésnél szénrel való tüzelés gyors, takarékos és igen olcsó.

100 kiló 3 korona 40 fillér.

Kályhák fűtésére ajánlunk elsőrendű, darabos, magas hőfoku salon

fűtő kőszén

100 kiló 3 korona 40 fillér

darabos elsőrendű légszesz pirszenet

(Coaks.)

Ugy az aradi gázmű mint porosz minőségűt is tartunk raktáron. — Legjobb kétszer mosott, valódi porosz

kovács-szenet

100 kiló 4 korona 40 fillér.

Megrendelések pontos hazaszállítására fél nap időt kérünk s azt díjmentesen saját kocsinkkal eszközöljük.

KNEFFEL KÁROLY és FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

Üzlet:
Andrássy-tér 13. szám
 Minoritapalota.
 Telefon 333. szám.

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

Kohn József

Gyári műhely:
Batthyány-utca 32. sz.
 saját ház.
 Telefon 321. szám

Hat kiállításon első díjjal kitüntetve.

ARAD.

Épület horganydombormű és diszmű bádigos.

==== Csatornázási, vízvezetési, fürdő szoba, légszuszfürdő kályhák berendezési vállalata. ====

Fémáru gyár

Electro Chemiai galvanizáló, ezüstöző, nikelző, rezesítő és fémcsiszoló intézet. Avult edények ujbolí czinezése.

Jégszekrénygyártás

Háztartási, vendéglősök, mézárások, cukrászok és ipari célokra.

1888

Saját készítményű legújabb szerkezetű üveg-jégszekrények

és teljesen szétszedhető erős horgannyal bélelt jégszekrények, melyek kevés jégszükséglettel kitűnően hűtenek. Nagy raktár mindennemű háztartási és konyhaberendezési cikkekből ugymint bádóg és zománczott főző edényekből, asztali és függő lámpákból. — Fürdő kádak, ülő és gyermek kádak, zuhanyok, ugy a közönséges háztartásban, valamint vízvezetékhez alkalmazhatók a legizlésebb és diszes kivitelben mindig készen raktáron kaphatók.

Berakóleányok tanulólanysok

és

Lapkihordók

felvétetnek

a kiadóhivatalban.

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

79706—1904. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

állomáson 1. évi május hó
 Kis-Czell 27-én d. e. 9 óra
 Budapest, 1904. évi május hó.

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

ALAPITTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.

Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg.

ALAPITTATOTT 1890.

Az egész világból jövő

hálaíratok és elismerő levelek fényes bizonyítást tesznek arról, hogy a

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

szeplő, májfolt, bíbires, bőrvörösség és mindennemű arcztisztatlanság ellen feltűnő jó és utólrhetetlen készítmény. A bőrbe rögtön felszívódik, hatása bámulatba ejtő. Nappal is használható!

Egy tégely ára 1 korona.

Aradi Ibolya-crém szappan 70 fill.

Ibolya-hőlgypor fehér, rózsza és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 1 kor.

Kapható a készítő és feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában 118

Arad, Andrássy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Hauer Lajos (Gaj), Kossuth Pál, Ring Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerész urak és Vojtek és Weiss droguista uraknál.

Figyelemre: A bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék kérni és elfogadni.

11035—1904.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város tanácsa, a m. kir. honvédelmi Ministerium értesítése nyomán, ezennel közírré teszi, hogy a honvéd nevelő és képzőintézetek II. csoportját képező pécsi és nagyvárad honvéd hadapród iskolák I. évfolyamába az 1904—1905. iskolai év kezdetén 100—100 ifju fog felvétetni.

Miről az érdekeltek azzal értesítetnek, hogy a részletes feltételek a városi katonaugyosztályban betekintheők.

Arad, 1904 évi május hó 21. én.

A városi tanács

Kerékpár és varrógép
raktár.

Kalmár József

villanyműszerész

ARAD, Salacz-utca 2. sz.

(Központi szállodával szemben.)

Varrógépek, kerékpárok

kedvező részletfizetések

mellett kaphatók.

Készít telefon- és villanycsengő

berendezéseket. 1326

Nagy szakszerű javító-műhely.

A természetes keserűvizek sorából magasan kiemelkedik a
Schmidthauer-féle

Igmándi keserűviz,

mely a **székrekedés** és azzal járó belső bajoknak u. m.: **étvágyhiány, gyomorfelfúvódás, aranyér, vérbőség** sat. páratlan természetes gyógyítója.

Már fél pohárral reggelizés előtt használva teljesen fájdalom nélkül hat, a nélkül, hogy a szervezetet gyöngítene.

Főraktár Aradon: G. Földes Kelemen gyógyszerész, Fejér Gyula, Dörr Kocsárd, Schwartz J., Karácsonyi A., Rothstein M., Dalmel L., Guttman S., Lázár Gy., Tamásdán K., Berger J. és Altman Ede uraknál. Kapható mindenütt, úgy egész, mint a közönség kényelmére a 2—3-szori asználatra elegendő kis fél üveges töltésben is. Utasítás mellékelve.

Fél üveg 30 fillér.

Egész üveg 50 fillér.

A kinek

ismeretség híján

háztartásra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárra,
vinczellérre,
kertészre,

kulcsárnőre,
gazdaszónyira,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

eladni kíván

butort,
szongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát.

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.:
vagy

Aki

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

Aki

mindezeket vétel vagy bérbevitel cél-
jából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbán ér célt, ha az

„ARADI KOZLONY“

kis hirdetési

rovatát használja.

Istálló

4 lóra, kocsiszínnel azonnal kiadó.
Bővebbet Boros Béni-tér 7. 1441

Legalkalmasabb

bérmálási ajándéktárgyak Kun Jó-
zsef ékszerüzletében Arad, An-
drássy-tér, Reinhart-palota. 1895

Magyaráton

a Nagy uri hegyen egy 8 holdes
szőlő kőnával és berendezéssel
együtt eladó. Cím a kiadóhiva-
talban. 1408

Egy jó karban levő használt
hintó megvételei kerestetik. Aján-
latok Just, József főherceg-ut 10.
II. emelet alá küldendők. 1479.

Butorozott szoba

külön bejárattal azonnal kiadó.
Andrássy-tér 20. sz. 18. ajtó. 1874

Nagymennyiségű Maculatura

eladó az Aradi nyomda Részv.
Társaságnál.

Egy modernül épült

új családi ház, magyar-utca 17.
sz. alatt szabad kézből eladó. Bő-
vebbet ugyanott. 1401

Országsszerte ismert

vizsgaiapjainkőői

100 drb 1 korona a pénz előre való be-
küldésével bérmentve 1 k. 30 f., mint ke-
resztűtés tokban küldve, a gyűrűdés
ellen védve. 100—750 drbig a bérmentesi-
tésre 72 fillér küldendő. Utánvétellel a
szállítási költség sokkal több.

Ingusz I. és Fia
kiadóhivatala Arad.

Ujtás a lakások tisztázásánál!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönsé-
get, hogy hosszú kísérletezés után oly
szerrel és eszközzel rendelkezem, hogy
teljes megbízhatóság és jótállás mellett
a lakások

tökéletes féregmentessé tételét
elvállalom.

Teljesítek mindennemű diszes és egy-
szerűbb

szobák, termek stb. festését

a leggyorsabbtól a legmagasabb igény-
eknek megfelelő legdiszesebb kivitelig
és mindennemű mázolásai és fénymázolásai
munkálatokat a legalaposabb kivitelben,
a lehető legjutányosabb árak mellett. A
n. é. közönség b. megbízását kérve ki-
váló tisztelettel

Guttmann Sándor,

szobafestő 691

Weitzer János-utca 19. földszint.

A Választó-utca 54. sz.**h á z**

a belváros területén

szép kerttel és beltelek-
kel, minden órában**örök áron eladó.**

Bővebb felvilágosítással szol-
gál **Settmacher Nándor** háztu-
lajdonos, **Aulich Lajos-utca 5.**
szám. 1498

Uraságoktól használt

nyári és téli férfi-ruhákat
háló ebédlő és más buto-
rokat 1138

a legmagasabb áron veszek.
Kivánatra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Petőfi-utca 7. sz.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Weitzer János-u. 13. sz.

a főpostával szemben.

Ajánlja dus raktárát mindenféle
paszományos és gombkötő árukban,
u. m. zsinór, gomb, rojtok, bojtok,
selyem Ponponok és zsanillákban.
Elvállal 526
minden e szakba vágó munkát, a
legjutányosabb árak mellett.

Van szerencsém értesíteni, hogy évek
óta fenálló

könyvkötészetemet

a mai napon **Sárossy Vida István** urnak el-
adtam.

Midőn e helyt a n. é. közönség nagy-
becsű pártfogását megköszönöm, egyben
kérem azt utódokra is átruházni.

Teljes tisztelettel

Szalkai Ármín.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
tudomására hozni, hogy a helyben

Weitzer János-utca 7. sz. a. levő

könyvkötő üzletet

a mai napon **Szalkai Ármín** urtól átvettém s azt
továbbra,

Sárossy Vida István

cég alatt vezetni fogom, és az e szakmá-
ba vágó minden munkát elfogadok. A mi-
dőn magamat a nagyérdemű közönség
becsű pártfogásába ajánlom, főtörökvé-
sem oda fog irányulni, hogy nagyra-
becsült megrendelőim minden igényeit a
legnagyobb mértékben kielégíthessem.

1317

Kiváló tisztelettel

Sárossy Vida István.**Hermann Miklós**

vegyl tisztító és műfestő

Csernovits Péter-utca 19 szám,

ki a Fővárosban több évig mű-
ködött, ajánlja magát a nagyér-
demű közönség b. pártfogásába.

Elvállal

1372

csipke függönyök,
szőnyegek stb.

vegyl tisztítását.**Műhely áthelyezés!**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
b. tudomására hozni, hogy asztalos műhelye-
met május hó 1-étől **Atzél Péter-utczából**

Sina-utczai házamba

a román szemináriummal szembe

helyeztem át

s azt továbbra is

Czirkál Géza

cég alatt magam fogom vezetni.

Midőn ezen áthelyezést b. megrendelőim
szives tudomására hozom, egyben kérem to-
vábbi támogatásukat czégem iránt.

Teljes tisztelettel

1426

Czirkál Géza.